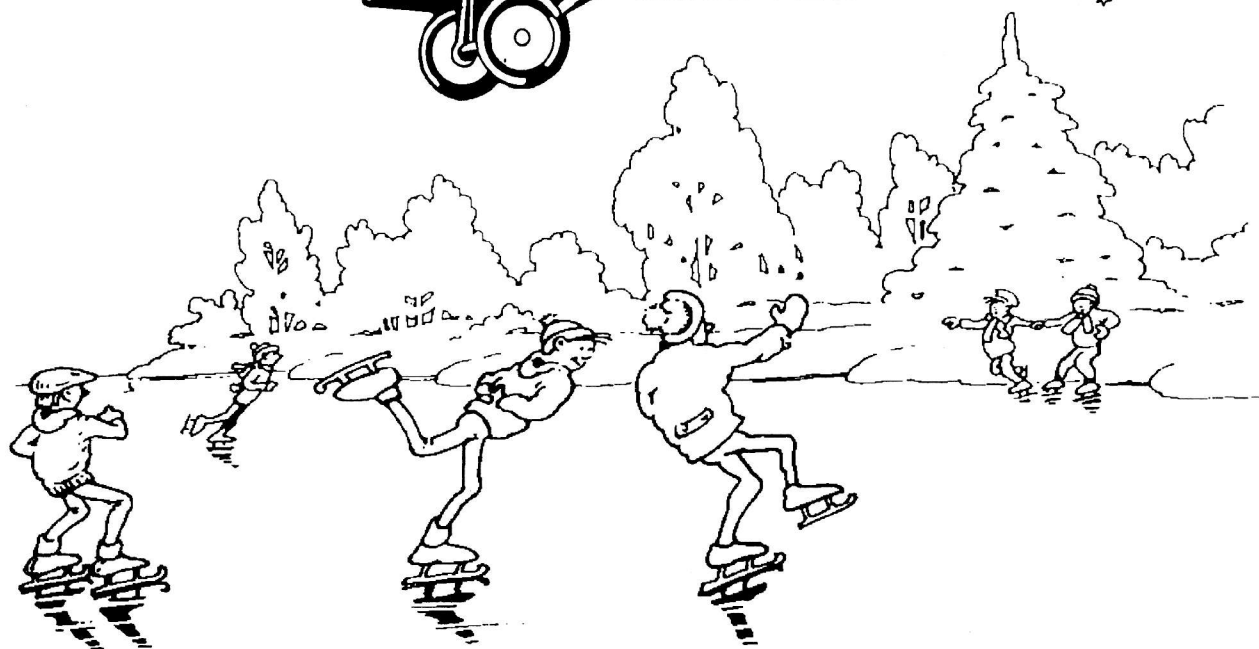

ATARI®

**SVENSKA
ATARI
MAGASINET
NR 4-92**

ADASTRA - ny generalagent!

Till SAK-Magasinet Göteborg

Tillägg angående min DEBATT-Artikel i SAK-MAGASINET 3/92.

Inte trodde jag att STYRELSEN skulle ta så illa upp! Det var knappast styrelsen, jag utpekade, utan snarare vi medlemmar i övrigt. Som sitter och jublar över att "JAG HAR RÄTT PROGRAMVARA".

Maskinen får en underlydande betydelse för användandet, om sedan medlemmen "inköpt" eller lånat kopia från en kamrat spelar egentligen ingen roll, för den grupp av medlemmar jag kritiserar.

Den bästa programvara kan bli fel för den andre medlemmen. Det viktigaste är, att pröva sig fram till vilken programvara den enskilde anser sig bäst lämpad för. Tydligen har min debattartikel retat upp en hel del personer.

(Det var väl meningen? red.)

Nu ska styrelsen få vetskap om, att jag inte på något sätt anser eller menar att STYRELSEN har misskött sina UPPDRAG i SAK. Jag ansåg att det i nuläget var dags att skapa en debatt i MAGASINET, dels över framtiden för ATARI och även om vi i försättningen även ska få fram MENINGSFULLA PROGRAMVAROR till våra maskiner.

Vi har som ATARIägare en unik möjlighet till olika slag av programvaror för vår maskin. Dessutom är flertalet i sin utformning kompatibla med IBM och MAC. Detta hittar vi inte på Amigan, utan hjälp av tillägsprogram och emulatorer.

Dom vanligaste BASIC-Programmen för ATARI, GFA-BASIC finns nu mera i versioner för PC-DOS och PC-WINDOWS. Detta gör att om du dels formatterar en diskett och sparar informationen i ASCII, kommer även en PC att ladda in detta och använda. Eller omvänt.

Debattinlägget

Det gäller bara om din Atari är av nyare version annars måste ett speciellt formateringsprogram användas som formatterar PC-disketter. När det gäller HiSoft BASIC ÄR förhållandet lite beroende på vilken version av HiSoft BASIC du använder, antingen GW-BASIC, glöm dock inte radnummer då, eller Microsoft BASIC PDs7 alternativt Visual BASIC eller Q-BASIC. Glöm inte heller bort våra ORDBEHANDLARE för ATARI där textfilen kan användas på Ordbehandlare på PC.

Till **Annika Anderssons** fråga angående manual till FirST BASIC finns en utmärkt manual på 346 sidor, som enbart behandlar användandet av FirST BASIC.

Boken heter Your FirST BASIC och är utgiven av Bookmark Publising LTD, ISBN NR:1-85550-010-8 Bookmark Publising LTD som är ett Dotterbolag till HiSoft.

Priset i England är 14:95 pund c:a 150:- skr. Vet ej om boken finns tillgänglig i Sverige. Men kan beställas från Europress Direct, Ellesmere Port, South Wirral L65 3EB England. Använd Europacheck till en kostnad av 18:95 pund inkl porto, beställningsnr: 9429.

(Se artikeln som Matta skrivit)

När det gäller printeremulering föredrar jag personligen IBM-Mode då ASCII koden stämmer för dom flesta tecken som Atarin har. Samtidigt slipper jag ödsla minne på något printerprogram. Detta fungerar på min skrivare av fabrikat Commandore, i IBM-Proprietary mode.

Sedan en **UTMANING** till Christer Eriksson Stockholmsavd; detta programförslag ska skrivas i HiSoft BASIC, du kan använda vilken version du vill från FirST BASIC upp till HiSoft BASIC Version 2.00. Vad gör programförslaget? Kan du göra det mindre?

Här kommer förslaget:

```
Dim A$(1000):Dim B$(1000):CLS:Print" Hur många poster":Input A
For B=1 to A:CLS:Print" Ange namn":B:Input A$(B):Print" Ange tel":B
Input B$(B):Next B
Cls:Print Tab(10)"NAMN.....TEL"
Print:For C=1 to A:X$=""ÖÖÖÖ":For B=1 to A
If A$(B)<X$ then X$=A$(B):Y$=B$(B)
Next B:For B=1 to A
If A$(B)=X$ then A$(B)="ÖÖÖÖÖ"
Next B:Print Tab(10)X$;R=len(X$):For L=1 to 54-R:Print" ";:Next L
Print Y$:Next C
```

Lycka till !!

Mvh Lars-Ove Wadén

Hej Lars-Ove! Vi tackar för dina bidrag och ser fram emot fler brev. Du trodde att vi i styrelsen tog illa vid oss när du framförde din kritik i förra numret. Men som vi redan skrev då, så klargjorde vi att om det var styrelsen du avsåg tyckte vi att du var ute på "djupt vatten" men anars höll vi med dig i stort.

Men som du nu skriver så hade vi rätt i vårt antagande att det inte var oss du menade, eller de övriga som skriver och jobbar med klubben. Du är ju på god väg att bli en av dem som gör nåt.

Vi får se om Christer antar din utmaning till nästa nummer, kanske det finns andra läsare som kan ge dig en utmaning också.

L. Ericsson sekr.

ATARI XE-XL ÄGARE

Finns ni fortfarande kvar?

En glad överraskning för er är att i Tyskland finns det fortfarande företag som har både program och hårdvara.

Adressen är:

KE-SOFT Kemal Ezcan
Frankenstrase 24
6457 Maintal

Innehåller bl a Ny generalagent (intervju)

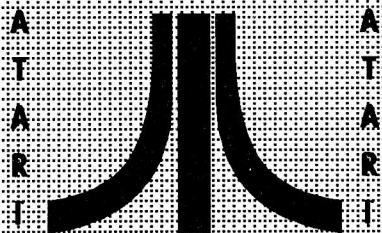
Atari i skolan

Hur man sätter upp en BBS

Insändare (flera sidor)

Äppelkaka

Midiot?

Ledaren

OJ, OJ, tiden går..

Dags för den sista ledaren för 1992. Vi ser fram emot ett nytt spännande år, med allt vad det kan innebära, när det gäller Atari.

Den stora nyheten, som ni säkert vet, är att vi har fått en generalagent. Vi har även blivit tillfrågade om att bli huvudförening för Atari. Vilket i sin tur betyder att vi får en hel del mer att göra. Vi hoppas att ni medlemmar, kommer att ställa upp lika bra som ni har gjort i detta, och i föregående nummer. Det lackar ju med stormsteg mot jul, men sätt er ner i julstöket och skriv en liten insändare ändå. Vi ser fram mot -93 med tillförsikt och hoppas mycket på Falcon. Vi hoppas även att till nästa nummer ha testat Falcon och skriva en utförlig artikel om det.

Hört på stan: Att 1st Club lägger ner verksamheten från årsskiftet. Uppgifterna är inte bekräftade, kanske bara ett löst rykte. Vi får väl se. Kom nu ihåg att fr o m 93-01-01 är det nytt Pgnr till PDbiblioteket. Det är 64 97 354-8

Finns inte så mycket mer att tillägga än att önska er en:

**GOD JUL och ett riktigt GOTT
NYTT ATARIÅR**

Mhv *Stefan Johansson*

Chefredaktör

Ps Det bidrag som inte kommer med nu, kommer i nästa nummer. Så bli inte sur om inte DITT bidrag är med i detta nummer.

Nytt på Atari- Fronten

Lördagen den 28 nov besökte ordförande, kassören och sekreteraren vår nya generalagent för Atarimaskiner i Sverige. Firman heter Adastra och finns i Stockholm. Vårt möte blev en positiv upplevelse, där våra åsikter om framtiden hade många gemensamma punkter. Allting går inte att lösa på en eftermiddag men vi kommer att vara den enda officiella klubb i Sverige för Atari. Vilket kommer att innebära att vi syns mer i officiella sammanhang, än vad vi har gjort tidigare.

Adastra kommer att satsa på att sälja Ataris hela sortiment, vilket innebär att Lynx, Jaguar (till julen -93), Portfolion (med fler tillbehör), Atari 1040STE (tills den tar slut), Falcon 040, Falcon 030 och "Baby" blir de produkter som finns. Falcon produkterna kommer troligtvis att finnas från januari -93. Vi ser fram emot ett mycket givande samarbete med Adastra. Vi vill också passa på att tacka Markus Kyllenbeck och Walt Sundberg för den fylliga och trevliga information och förevisning om företaget. Läs också intervjun inne i tidningen.

L Ericsson Sekr.

Svenska ATARI Klubben Box 47061 402 58 Göteborg

Tel 031 - 48 14 24 BBS Tel 0302 - 364 68 Postgironr 491 75 44 - 1

Vi på redaktionen vill tacka alla som har bidragit till att detta nummer har blivit till. Vi hoppas på mer bidrag till nästa nummer.

Mhv *Stefan Johansson*

Chefredaktör & Ansvarig utgivare:
Stefan Johansson

Redaktionen:
Lennart Ericsson
Björn Rydh

Medarbetare:
Patrick Reinthal
Rolf Johansson

Införda bidrag honoreras med en valfri PD-diskett från SAKs PD bibliotek, uppge namn och adress.

Synonym får användas förutsatt att redaktionen känner till vem som står bakom synonymen.

Bidrag till tidningen kan och bör lämnas på diskett, gärna i ASCII format, andra format fungerar också. Brev emottages också.

Redaktionen förbehåller sig rätten att fritt redigera inkomna bidrag.

Medlemskap i SAK

Betala 100:- för enbart medlemskap.
Betala 125:- för medlemskap och startdiskett.
Betala 125:- för familj inkl familjediskett.
Betala 150:- för familj och båda disketterna

PDdisketter kostar 55:- och för medlem 40:-

Vid beställning av PDdisketter och samtidigt inträde i klubben kostar PD disketterna 40:-

Skriv tydligt på inbetalningskortet!!

Ny generalagent!!!

Adastra AB, agentur för Uniden AB, har nu tagit över agenturen för Atari i Sverige. En servicefirma skall utses, det kan lika väl bli tidigare firman Mr. Data, som någon annan. Pga pressläggningstid för tidningen vet vi inte vilken firma det blir.

Adastras VD, Markus Kyllenbeck, intervjuas av Rolf Johansson:

Hur kom det sig nu att just Ni fick agenturen för Atari i Sverige?

Ja du, det var en bra fråga...

Dels så har vi väl gjort ett bra jobb för de agenturer vi har tidigare, dels passar vår distribution bra. Den kundstruktur vi nu har är ganska lik den vi hoppas få för Atari.

Samarbetet mellan Atari och klubbar, och folk i allmänhet, har inte varit särskilt gott tidigare. Ni tänker förstås ändra på det?

Absolut! Vi hoppas att vi skall kunna få ett gott samarbete med Svenska Atariklubben. Vad jag har hört så var det inte något vidare förr, mellan Atari och klubben, men som sagt, vi hoppas mycket på detta nu.

Ett av syftena mellan detta samarbete är enligt min tanke att vi kan stötta varandra, så att SAK kan ta hand om supportfunktionen för användare, samtidigt som vi supportar SAK. I SAK finns ju ett intresse och en mycket stor kunskap bland medlemmar och styrelse, som bör utnyttjas. Support kommer också att finnas genom vår servicepartner.

Höjdpunkten just nu för Atari är Falcon. Hur blir det med den maskinen i Sverige?

Den kommer till Sverige i januari, men vi visar några exemplar för press och programmerare före jul. Exemplaren som kommer i januari verkar vi inte ha några problem med att bli av med, eftersom många redan har "bokat upp sig". Operativsystem, handböcker och tangentbord är redan översatt till svenska.

Följer det med några programvaror vid köp av en Falcon?

Nej, vårt syfte är att sälja hårdvaran och lämna mjukvaror till handlaren. Däremot så kommer vi se till så att svenska programvaruhus får tillgång till Falcon, så att de kan översätta engelska och tyska program till svenska. Language Disk medföljer som vanligt. Jag tror dock att återförsäljarna själva kommer att sätta ihop special-paket, med olika programvara i, för kunden. Alla som köper en Atari vill nog inte ha samma program, exempelvis Bently Björns Matematik, om du förstår vad jag menar...

Reklam har det också varit lite si och så med. Hur tänker ni gå till väga nu när Falcon kommer?

Ja, först vill jag bara påpeka att Atari STE naturligtvis kommer att finnas kvar. Det tycker jag är viktigt att påpeka. När det gäller Falcon så kommer vi givetvis att annonsera, främst då i tidningar som SHN, Attack, Datormagazin och andra tidningar. Annonseringen för Falcon börjar inte förrän i mars, de maskiner som kommer in i januari verkar vi som sagt inte ha några problem att bli av med. Vi kommer även att annonsera i dagspress, och innan jul kommer vi att annonsera Portfolio runt om i tidningarna. TV-reklam kan komma, men inte innan årsskiftet.

Hur är er uppfattning om Falcon, återförsäljare och konkurrenter?

Ja, vårt syfte är inte att konkurrera med PC, men Falcon är självklart något som är överlägset det som finns idag. Amiga är såklart vår konkurrent, och förhoppningsvis får vi Amigaägare att byta till Falcon, det är en given förhoppning. Generellt anser jag att de återförsäljare vi har i Sverige nu är duktiga, men det de är duktiga på är hårdvaran, och problemen uppstår ju oftast kring mjukvaran. Jag ser hellre att de företag som producerar mjukvaran, programmen, supportar dem också. Har kunden köpt en svensk

programvara av ett svenskt programvaruhus som har översatt den, så finns ju kunskapen någonstans. Det tycker jag personligen är bäst, för det blir för mycket för en återförsäljare att kunna allt. När jag tänker på återförsäljare, så tänker jag ju inte på ställen typ B&W, där maskinerna har sålts tidigare, där finns ju ingen kunskap alls.

Vad vill du säga för övrigt om Atari, och hur ser du på framtiden?

Det finns ett märkbart stort intresse för Atari, och jag hoppas att vi kan möta både återförsäljarnas och kundernas krav för att lyfta upp Atari igen. Det känns som att det kommer att gå bra nästa år.

Vi har ju hört mycket om hur det har varit tidigare, och det är ju ingenting som vi kan hjälpa, vi kan ju bara försöka göra det bra i framtiden. Jag tror att det är väldigt viktigt för oss att vi får ett bra samarbete med SAK och media. Och även att ÅF ser det lönsamt att sälja produkterna, och självklart se till hur kunden upplever det i slutändan, så att säga.

Tack, Markus Kyllenbeck. Vi önskar Adastra AB lycka till.

Med detta hoppas vi ha klarat upp frågor och diverse tvivel runt om i landet. Telefonnr till Adastra AB är: 08-626 86 20.

Atari i skolan!

Hej SAK!

Jag som skriver detta är en lärare på mellanstadiet. Åldersmässigt är jag i de senare 40:åren. Min profession har gjort att jag speciellt intresserat mig för nybörjarens aspekter när det gäller datortekniken.

Har som jag nämnde i mitt tidigare "brev" skrivit en del nybörjarartiklar som en del varit publicerade i Atarivärlden. Någon kanske platsar, eller kanske hela serien vad vet jag.

Ataristart

Med Atari startade jag 1988 och då med en 1040 STF och skärm, detta då jag vid det tillfället behövde en kraftfull skrivmaskin. Har nu i sista svängen en MEGA STE med laser-skrivare.

Sedan fuskar jag på en PC 286:a (oj nu kanske jag hädade?), en tysk maskin med tyskt "windows"-system och DOS 5.0.

Med det perspektivet så är jag nu glad att det blev Atari som första maskin. Men den kommer väl till pass när det gäller att föra över Atarikunskaperna till t ex windows för de elever som sedan möter IBM-systemet.

Atari=Grums?

Min "största" merit är annars att en kollega och jag slagit hål på "PC-väggen" i vår kommun.

Vi lyckades mot all förmodan att få loss pengar till en Atari 1040 (1989) och blev utskrattade av de sk experterna, läs IBM-arna med stora bokstäver. Vi drev detta som ett dataprojekt "Datoranvändarprojektet", för att se om det gick att införa datortekniken på mellanstadiet.

Resultatet

Nu 1992 efter tre år kan vi se resultatet, alla IBM-maskiner är utslängda från skolans lokaler, undantag är kontoren där de "tröskar" vidare. I detta projekt utvecklade vi ett självinstruerande läromedel

ATARI i skolan som omfattar ordbehandling, ritning, databaser, kalkyl, matematik och musik.

43 maskiner?

Allt detta har lett till att nu finns 43 Atarimaskiner på mellan och högstadiet, varav 16 med hårddisk i högstadiets datasal. Vi lanserade begrepp

pet klassrumsdatorn, så nu finns en eller flera datorer i klassrummen på mellanstadiet där eleverna sitter efter ett rullande schema skolveckans alla dagar.

Vi använder följande program på olika nivåer:

Wordplus, Degaselite, Hyperpaint, Timeworks, Calamus, GFADraft och ett antal PD-program som Eplan, KLIMA, World, matematikprogram databaser mm. Så vi kan gott säga att Grums kommun använder Atari och det med besked.

Rodnar jag, inte

Nej nu får jag sluta innan jag rodnar för mycket. Ja så här kan det bli när man talar om något som ligger nära hjärtat.

Varning reklam!!!!

Läromedlet finns också för nybörjare och heter då ATARI FÖR NYBÖRJARE. Det omfattar ordbehandling (ST ORD, Wordplus 2.02, 3.20 och ritning Degaselite och Hyperpaint).

Materialet har handledningar som hjälper till med det mesta som skrivareanpassningar, datorplaceringstips mm mm.

Säljes av DATASTUGAN i Värmskog Ekebol Värmskog 671 95 Klässbol tel 010-2041712. SLUT PÅ REKLAMEN!!

Mer hjälp?

Kanske behöver någon nybörjare lite mera hjälp. Då kan jag varmt rekommendera läromedlet som med sina självinstruerande lektioner leder snabbt in i datatekniken. Man kan skriva redan efter 5 lektioner.

De medföljande artiklarna har medvetet hållits på nybörjarnivå men med ämnen som kan vara till nytta för en nybörjare.

Hälsningar Leif Moås

Tips för nybörjare!!

WORDPLUSPROGRAMMETS

FINESSER 1.

FORMAT

En mapp i Wordplusprogrammet som många datoranvändare glömt bort är formatmappen. I den kan man förvara färdiga förlagor med förinställda fot och huvudrader, radantal, sidmarginaler, linjaler och text.

Här är platsen för att förbereda skrivelser för t ex föreningens protokoll, kassarapport eller en brevmall till farmor. Detta förfarande spar mycket tid eftersom du bara behöver fylla i kompletterande text eller för att få fram ett färdiginställt sidformat skräddarsytt för din speciella uppgift.

I Wordplus finns en mapp med flera färdiga format FORMAT.BRV, FORMAT.DOK, FORMAT.FAX och FORMAT.MEM

Användning?

Du utnyttjar FORMAT.DOK när du döper dina dokument med extension DOK. DOC och DOK i WP3.20. Programmet ställer i rätt radantal mm. Övrigt se manualen till datorn.

Så här gör du ditt eget format:

1. Skapa en mapp som heter FORMAT (FORMATS Wp 3.20), eller använd den färdiga. (Den måste finnas på programdisketten när du börjar.)

2. Öppna mappen och skriv in ditt formatnamn FORMAT.KSR. Namnet måste vara FORMAT med din extension i detta fall KSR, kassarapport.

3. Öppna ditt dokument och ställ in radantal, sidmarginaler, linjaler mm

4. Skriv dit din text.

5. När du är klar så sparar du dokumentet. Du ska i din förening t ex skriva en kassarapport för 1992. Du startar Wordplus och skriver KASAR92.KSR. Datorn känner igen din extension KSR och tar fram ditt förinställda format för kassarapport. Enkelt och snabbt men glöm inte att spara dokumentet på din arkivdiskett för programdisketten är till för annat.

Linjaler - en bra finess.

Principen med olika linjaler i ett do-

forts

kument innebär att du kan använda olika stilstorlek i dokumentet.

Under SIDA i desktop så finns funktionen "Lägg in linjal" (Infoga linjal Wp 3.20). Klickar du på den får du fram en svarsruta där du kan bestämma olika bokstavsstorlek, tabuleringsavstånd, linjallängd, radavstånd och rak högerkant.

Expanderad text

En mycket användbar funktion är expanderad stil. Den kan du använda till rubriker mm. För att få expanderad stil gör du så här:

- a) Gå till SIDA--->Lägg in linjal.. Infoga linjal Wp 3.20. och klicka
- b) Klicka på EXPANDERAD, klicka sedan OK
- c) Skriv din rubrik (OBS! linjalen ser lite konstig ut. Skriv på, programmet fixar allt). Centrera rubrik med F 8. SHIFT+F3 wp 3.20
- d) Tryck return (markören hamnar på ny rad)
- e) Gå till SIDA--->Lägg in linjal(infoga linjal)... och klicka
- f) Klicka på PICA sedan OK Nu kan du skriva övrig text i ditt dokument i vanlig stil (Pica). Resultatet ser du först när du skriver ut.

OBS!

Om du lägger in en ny linjal i ett "gammalt" dokument så glöm inte att omforma texten efteråt. (F 10 eller OMFORMA i STIL- menyn).

Blockmenyn

I Wordplus finns också funktioner i desktop under BLOCK. Med dessa funktioner så kan du ändra stiltyp, klippa och klistra, kopiera, flytta och ta bort text ur dina dokument. Blockfunktionerna gör dig till "ordbehandlare" från att ha varit en "vanlig" maskinskrivare.

Med blocktekniken så kan du skriva dina dokument rakt upp och ner ("i brödtext") för att sedan ordna rubriker, stycken, stil mm efteråt. Denna teknik kommer du att använda om du fortsätter med DTP.

Vi tar det från början.

Så här markerar du ett block och ändrar stil:

1. Sätt muspilen där du vill ändra textstilen. Klicka och drag ut ett

forts nybörjare....

gummiband över texten. (Blocket blir prickat, wp 3.20 svart).

2. Gå till STIL--->UNDERSTRUKEN, klicka (Om du Wp 3.20 är du klar)

3. Gå till STIL--->BYT STIL och klicka. Du får vald stil. (Wp 2.02) Om blocket blir fel gå till BLOCK--->GÖM (UPPHÄV BLOCK Wp 3.20) och klicka. Du kan också använda BÖRJAN och SLUT i blockmenyn om du ska ändra eller klippa ut större textavsnitt än skärmen. (Sätt markören i början av stycket och klicka BÖRJAN, sätt markören i slutet och klicka SLUT).

Att Klippa och Klistra.

Med denna funktion kan du flytta text mellan olika dokument. Så här gör du:

- a) Gör ett block.
- b) Gå till BLOCK--->KLIPP UT och klicka.
- c) Du får ett skärmmeddelande, klicka OK.
- d) Öppna ett nytt dokument, sätt markören där du vill att texten ska hamna i det.
- e) Gå till BLOCK--->KLISTRA IN och klicka Texten flyttas nu över från klippboken till ditt dokument. Glöm inte att spara ditt nya dokument. Med blockförfarandet kan du också ta bort text och flytta text i dina dokument.

Till sist en funktion i "Lägg in linjal" "Infoga linjal wp 3.20" menyn som gör ett dokument mera vilsamt att läsa och då menar jag mera proffsigt, nämligen RAK HÖGER (JUSTERAD HÖGERKANT Wp 3.20). Detta är nu inte boxning utan en funktion för att få (rak vänster och) rak högerkant. Om du klickar JA så sätter du på denna funktion.

Det som händer är följande: Programmet tänjer vissa avstånd i texten så att texten blir ordnad med rak högerkant. Då slipper du den kanske vanliga taggiga högerkanten som ibland blir lite väl taggig.

Ett ord på vägen:

Ett ordbehandlingsprogram gömmer många finesser under "ytan". Det är väl använd tid att utforska dessa. På så sätt ökas dina möjligheter och ditt kunnande snabbt. Det är

först då som du kan utnyttja datorns kapacitet så den blir lite mera än en "vanlig" skrivmaskin.

Till sist!

För att allt ska fungera så måste du kopiera över FORMAT(S)-mappen till dina arkivdisketter så går allt på "räls".

VIKTIGT! VIKTIGT! VIKTIGT!

Har du Wordplus 3.20 (svensk) av tidig serie kontrollera att formatmappen heter FORMATS och OBS! inte FORMAT (svenska) (En tabbe från översättaren). Det kan vara tillrättat på din prgdisk men kolla! Wp 3.20 letar hela tiden efter den engelska mappen, annars fungerar ingenting.

Så här ändrar du:

1. Öppna din programdiskett så du får fram ikonerna (Ta arbetskopian).
2. Klicka på FORMAT-mappen och gå till FIL--->VISA INFO och klicka.
3. Ändra mappen till FORMATS genom att lägga till ett S, klicka OK. Det ovanstående gäller för STE-modeller som kan ändra mappnamn. Har du en tidigare Atarimodell med annat TOS så får du upprätta en ny mapp som heter FORMATS och kopiera in innehållet från din gamla FORMAT-mapp istället.

Leif Moås

Beg.

ALLT FRÄSCHT GENOMGÅNGET & 3 MÅN GARANTI

Gitarrer

Stärkare

Synthesisers

Keyboards

Effekter Tillbehör mm.

KÖPER BYTER SÄLJER ALLT BEGAGNAT
UTFÖR ÄVEN REPARATIONER

Freddans

SECOND HAND MUSIC

ERIK DAHLBERGSGATAN 4

411 26 GÖTEBORG

TELEFON/FAX: 031-11 85 05

ÖPPET: Mån - Fre 11-18 Lör 10-14

starta en BBS?

Har du någon gång velat vara en av de där övermänniskorna som med rätt kan kalla sig för SysOpar? Då ska du här få lära dig.

Hur man sätter upp en BBS

Jag ska försöka förklara hur man sätter upp den enklaste formen av en BBS, dvs. en helt fristående BBS som, med undantag av uppgraderingar och kontrollerande av nya användare, kan gå för sig själv i all oändlighet.

Först och främst bör du ha klart för dig vad SysOpskapet innebär. Du bör kunna avsätta en timmes tid om dagen (eller natten) till att uppgradera nya användare, svara på brev, och i vissa fall lägga in nya filer om det skulle vara ont om dem. (Men låt först och främst användarna sköta det). Du ska dessutom ha modem själv en tid, så att du förstår hur allting är upplagt i en vanlig BBS, förstå alla oskrivna lagar om hur man skriver brev och uppför sig, m.m. Själv hade jag väl ca 6 månader bakom mig som vanlig användare, innan jag beslöt att sätta upp min första BBS - Sky (S)BBS.

För att bli betraktad som seriös SysOp bör du köra basen på en egen telefonlinje - INTE t.ex. på natten på den vanliga linjen. Då slipper du felaktiga samtal mitt på dagen, och användarna behöver inte passa öppettider.

Ta hem BBS-programmet

BBS-programmet vi kommer att använda i exemplet här, är det som Svenska Atariklubbens BBS körs på - QuickBBS-ST. Programmet är INTE konverterat från PC-versionen av samma program, utan är skrivet av två holländare. (PC-versionen tror jag är skriven i USA).

Ta hem QBBS100.LZH och QBBS108.LZH från någon BBS som supportrar QuickBBS. Sysopen på den basen bör dessutom vara pigg på att hjälpa dig när du kör fast. (Det är inte frågan OM du kör fast, utan NÄR du gör det.) QBBS100 är den första versionen av programmet, och innehåller allt som man behöver. När allting är uppsatt som det ska, packar du upp QBBS108 och ersätter den gamla basens innehåll

med dessa program. Då ska du dessutom läsa igenom nyhets-dokumentationen för v. 1.08 så att du ser vilka nya möjligheter du har (de är många!).

Åh, jag glömde nästan att påpeka, att du givetvis behöver en hårddisk för att sätta upp QuickBBS. Det GÅR att köra på två diskdrivar, men det går låååååångsamt, du kan inte ha några filer och antal brev som kan skrivas kommer att bli få. 1 MB i RAM krävs också.

Först...

Tillverka en mapp på din hårddisk som heter QBBS. Lägg in LHarc och QBBS100.LZH i den. Släng in QBBS108 nån annanstans, där du vet var du har den, så länge. Släng inte originalarkivet, utan kopiera över den på en diskett. Den kan vara bra att ha om det skulle bli något fel på programfilerna någon gång. Som du ser tillverkas ett antal andra arkiv tillsammans med ett par textfiler och ett par program. Packa INTE upp dessa arkiv utan låt de vara kvar. LHarc ska du också låta vara kvar här. (Som dessutom måste heta LHARC.TTP eller LHARC.PRg för att det ska fungera).

Buggfixning

4KBUEPRG lägger du i AUTO-mappen på C:-partitionen. Detta program ställer in en buffert på RS232C-porten, och fixar ett par buggar i ST:n. OBS! Om du använder ett höghastighetsmodem, eller ett modem med datakompression, ska du även lägga in TURBOCTS i AUTO-mappen om du har TOS 1.xx, och i vissa fall även TOS 2.xx. Detta program fixar RTS/CTS-buggen i TOS:et.

Jag föredrar att köra samtliga program med PCommand - ett program liknande PC:ns MS-DOS, där man kör, kopierar, skapar och tar bort mappar, m.m. genom att skriva kommandon. Fast har man TOS 2 eller 3 spelar det ingen roll, det är en smaksak.

Installation på hårddisken

Kör QINSTALL.PRg. En meny dyker upp på skärmen. Välj först drive, förslagsvis C: om du har flera partitioner. Skapa sedan directories. Skriv sedan filerna. Om LHarc inte finns i det nuvarande biblioteket får du en filväljare där du får peka ut var LHarc finns. Välj att skapa allting. OBS! Jag hade problem med att använda LHarc med versionsnummer 2.xx när jag skulle skriva (packa upp) dessa filer. Med LHarc 0.60-Beta gick det bra. En buggfixad version av programmet är på väg, säger författaren, Theo Runia.

Resten av valen i QINSTALL behöver inte utföras. De går lika bra att utföra från Desktop eller PCommand.

Vissa versioner av QuickBBS-paketet innehåller dokumentationen till QuickBBS, andra inte. Har du inte fått med den, så ring en annan bas och ta hem den. Manualen finns både som 1st Word Plus-dokument och ren ASCII-fil. Jag rekommenderar 1st Word Plus varianten, eftersom den har tydligare styckesmarkeringar och en del bilder. Manualen är lång, men den bör ändå skrivas ut på papper. Använd den som uppslagsverk om det skulle strula sig någon gång.

Du är användare #1

Kör nu Useredit. Lägg in dig själv som den första personen i basen. Detta är absolut nödvändigt. Om någon skriver ett brev till "SysOp" kommer basen att adressera det till den första personen i användarregistret. Dessutom används detta

forts

starta en BBS?

namn till att hämta hem en demonyckelfil till QuickBBS. (Du trodde väl inte att QuickBBS var gratis???) 150 Gulden kostar en riktig nyckel till QuickBBS.

Installation för just ditt system

QConfig 1.23 - QuickBBS ST Configuration Utility.
Copyright © 1992 by John McElroy/Theo Ronit

... Modem Parameters.
... System Paths, General Info.
... Restrictions.
... New User Parameters.
... Network Information, Screen Settings.
... Toggles.
... Terminal, Stand Alone Mode.
... External protocols.

Select :

Press ESC to exit or UNDO to abort

Nu ska du köra QConfig. Detta program är det huvudsakliga inställningsprogrammet. Börja uppifrån och gå ner.

Modem Parameters - Ställ in maximal baud rate (det borde egentligen ha hetat BPS rate). En olycklig bugg (väldokumenterad i manualen...) i det programmet som tar emot samtal och skickar dem vidare till BBS:en, QStart, gör att man inte kan ha samtal över 2400! Har du ett snabbare modem, skaffa något annat program som tar emot samtalen, t.ex. Binkley ST. Kontakta mig om det skulle behövas. Locked Baud Rate ställer du in på 19200 om ditt modem klarar komprimering enligt V42"-standarden eller motsvarande.

Point: 2:203/214.1 @ FidoNet.org	Svenska Atariklubben (Q)BBS
Current Settings	Pending Outbound Mail:
Mon Run 17 @ 17:35	Today at a Glance
Event: 11/8	BBS Mail: 12/8/8
Port: 19200 Com1	Callin Out: 20
Status: Waiting	Good/Out: 2/0
Memory: 2529838	Files 1/0: 2/3
	Last: BBS

Recent Activity

* 17:35:34 begin, Bink-ST 3.02 (Apr 19 1992), free memory 2529838

Transfer Status
Event 1 starts in 385 minutes
Flags for next event: F

BinkleyTerm-ST 3.02a

Press (HELP) For Help

Klarar ditt modem mer än 2400 bps får du köra med Binkley ST.

Maximala initieringsförsök sätts på 5 lämpligtvis, och Connect Delay sätts på 30. Answer Delay på 2 är OK.

Initsträngen får helt sättas upp enligt dina egna önskemål. "]" betyder ett tryck på Return, och "~" betyder att datorn ska vänta lite innan den fortsätter skicka till modemmet. Sätt upp initsträngen så att MODEMET INTE svarar, utan vid strängen RING från modemmet ska basen svara.

På detta sätt slipper du att modemmet svarar om datorn inte skulle vara beredd. S-register 0 på modemmet ska alltså vara 0.

Reset String är den sträng som skickas till modemmet för att lägga av luren om du behöver gå ut på Desktop eller köra andra program. AT H1 brukar vara en lämplig sträng.

Answer string är den sträng som skickas då någon ringer. AT A är den vanligaste strängen.

Ring detection är vad modemmet rapporterar vid varje inkommande ringsignal. RING är det vanligaste.

Efter Initsträngen och Reset-strängen ska modemmet svara någonting för att datorn ska veta att modemmet har utfört vad den ska. OK ska det vanligtvis stå på båda dessa.

Resten av inställningarna får du kontrollera enligt din modemmanual. Det som redan står här är skrivet för Courier HST, men fungerar även på mitt Supra 2400.

Paths betyder mappar. Skriv in var du har de olika filerna. External Chat program behöver du inte fylla i om du inte har ett sådant. För detta exemplet, stryker du ut vad som står i rutan. Det lite kryptiska OARC betyder Online Archiver. Det används för att användarna ska kunna ta ut filer ur ARC och LZH-arkiv i basen, om de inte vill ta hem ett helt arkiv. Mycket bra! Tala om vilken mapp du tänker använda till detta. Mappen töms efter varje användare.

SysOp Name MÅSTE vara samma som den första personen i Useredit. I System Name skriver du in vad du vill kalla din BBS.

I Restrictions skriver du in under vilka tider 300 bps-användare får komma in, under vilka tider på dygnet du tillåter download, och under vilka tider man kan ropa på dig. Ställ in denna rätt, annars kan du bli väckt mitt i natten... :-)

Minimum Baud Rate... står för sig själv. Max OARC Size betyder hur stort arkivet max får vara, som an-

vändaren kan plocka filer ur. Time-Out är det antal sekunder som basen väntar om användaren inte gör något, till dess att basen slänger ut användaren. Default Logon Time är det antal minuter man har på sig att skriva in namn och password, samt att registrera sig om man är ny. Password Tries står för sig själv. Maximum Pages är det antal gånger man kan ropa på dig under ett samtal. Page Tune Length är det antal sekunder som monitorns högtalare spelar en melodi (valfri) för dig när någon försöker ropa på dig.

I New User parameter skriver du in vilken säkerhetsnivå en ny användare får. Min. är 1 och max är 32000 (vilket du givetvis endast ska ge dig själv, och ev. din CoSysOp). Flaggor används till att särskilja speciella val i basen som du kanske bara vill ge ett par av dina vänner. Själv har jag satt upp en del brevareor på dessa flaggor. Om användaren missköter sig (angrepp, fula ord, kommer ifrån ämnet) i en area, tas hans/hennes flagga för den arean bort.

NetMail behöver du inte bry dig om, om du inte hade tänkt att gå med i FidoNet eller motsvarande. Har du en färgskärm kan du ställa in RGB-värdena på olika färger i basen under samma meny som Netmail. Här kan du även ställa in efter hur många sekunder skärmen ska slockna om det inte kommer några samtal. Detta sparar din skärm!

I Toggles kan du ställa in en massa. ^E (Control-E) används av vissa terminalprogram för att skicka ut användarens namn automatiskt. TeleMate på PC har detta, och de flesta Amiga-terminalprogram. Med Fast Logon Locally på, antar basen att det alltid är du som loggar på, när du loggar på hos dig själv (lokalt) och du behöver inte skriva in ditt namn. Själv har jag den här av om mina kompisar vill logga på sig hemma hos mig någon gång. Med Ask for Pwd Locally AV behöver man inte ange password om man loggar på lokalt.

Use Accounting System och de övriga valen med en ~ framför behöver du inte bry dig om för stunden. De är inte implementerade i QuickBBS ännu.

forts

starta en BBS?

De finns dock med i manualen, ifall de blir aktuella någon gång. Med Check for Mail PÅ letar basen alltid efter nya brev till dig vid inloggning. Det som börjar med "Ask..." kommer att frågas efter när någon ny användare kommer in, om du har dessa PÅ. Med "Use..." kan du välja det eller de filöverföringsprotokoll som du vill att basen ska stödja. Ymodem verkar vara lite problem med för mig, jag har ST med TOS 1.4. Batch Downloads ska vara YES, annars kan man inte utnyttja Ymodem och Zmodem till fullo. Touch Uploads ska vara YES.

Med Enforce language kan man kontrollera varje skrivet brev att det inte innehåller några svordomar eller andra ord som man inte vill ha. Kolla i manualen hur man skapar en sådan fil. På liknande sätt kan man TVINGA ANVÄNDARNA ATT STÅNGA AV CAPS LOCK EFTERSOM DET OFTAST BLIR GANSKA SVÅRT ATT LÄSA BREV SOM ENBART ÄR SKRIVNA MED STORA BOKSTÄVER. Quotning betyder kommentering, och är ett bra sätt att visa den som läser ens brev, vad han själv skrev en gång i tiden.

Som jag skrev tidigare, är det bra att låta datorn svara i telefonen och inte modemmet. Sätt därför Use Manual Answer på NO. Med Yelltones PÅ spelar datorn en melodi för dig istället för ett enformigt pipande om någon ropar på dig. Du har en massa att välja på som kom med i QuickBBS-paketet, och det finns flera andra i SAK:s BBS. External Xmodem har jag aldrig sett något positivt med, det tar bara tid att ladda in det externa Xmodems-protokollet. Med "Allow..." kan man välja den eller de grafikmoder som du vill att basen ska stödja. Har du ett slött modem (1200 och nedåt) bör du inte tillåta någon grafik alls. PC-Font for ANSI, här kan du själv se alla tecken med PC-ASCII (ramar istället för hebreiska tecken), om du skulle ha några sådana tecken i någon meny eller bild i basen.

Menyoptimeraren är ett bra sätt, om man har grafik, att direkt hoppa till en position på skärmen, istället för att skicka ut en massa mellanslag.

Sparar tid för menyerna att komma upp, om man har ett slött modem. Använd INTE "Translate..." Som du kanske vet s) skriver man p) detta viset n(r man skriver brev i QuickBBS och MichTron BBS, eftersom dessa BBS-program inte klarar av svenska)((ääö). Stora ÄÄÖ blir därför][\ och en del som har översättningstabeller (som konverterar][\)(till ÄÄÖ ääö) får istället dessa < och > istället.

QuickStart har ett litet terminalprogram inbyggt (inte särskilt avancerat). I menyn Terminal Mode ställer du in allt som behöver göras när man är i den. Det som redan står i dessa rutor brukar vara ok, så när som på Initsträngen. När allt är klart är det bara att trycka på Escape så kommer du tillbaka till QINSTALL.

Att köra MCONFIG

Num	Name	Board	Msgs	Read	Write	Sysop
1	FidoNet Netmail	NetMail	Public	10	10	32000
2	Fritt snack	Local	Public	5	10	32000
3	Om S.A.K.	Local	Both	5	15	32000
4	Intresselubben	Local	Public	5	10	32000
5	Private brev	Local	Private	5	5	32000
6	Presentationer	Local	Public	5	5	32000
7		Local	Both	1	1	500
8		Local	Both	1	1	500
9		Local	Both	1	1	500
10		Local	Both	1	1	500
11	ST Annon	EchoMail	Public	5	10	32000
12	ST Fritt Forum	EchoMail	Public	5	10	32000
13	ST Kommunikation	EchoMail	Public	5	10	32000
14	ST Musik	EchoMail	Public	5	10	32000
15	ST Hardware	EchoMail	Public	5	10	32000
16	ST Programmering	EchoMail	Public	5	10	32000
17	Rtari ST	EchoMail	Public	5	10	32000
18	Rtari SysOp	EchoMail	Public	5	10	32000
19	Rtari TT	EchoMail	Public	5	10	32000
20	Rtari ST Int'l	EchoMail	Public	5	10	32000

Med MConfig skapar du alla brevarer som du vill använda i basen. Det finns plats för 200 brevarer men max 10 brukar räcka, speciellt om man är med i FidoNet eller något annat nät.

Name - Här talar du om vad arean ska heta. Svenska tecken är inte tillåtna.

Type - Sätt alla areor på Local om du inte är med i FidoNet.

Messages - Välj om arean ska ha allmänna brev, privata brev eller båda.

Origin behöver du inte bry dig om. Med Language Check kan du kontrollera att inga svordomar eller liknande används. Detta kan göras individuellt för varje area. Case Check används för att kontrollera att inga brev skrivs med bara stora bokstäver.

Med alias kan man skriva brev med ett annat avsändarnamn än det man loggar på sig med.

Jag använder INTE detta, det kan lätt missbrukas av folk som inte vågar stå för sina egna åsikter.

Read Security är den säkerhetsnivå man måste ha för att kunna läsa brev, Write Security är den man måste ha för att kunna skriva brev. SysOp Security är den nivå man måste ha för att kunna ta bort eller ändra på brev. Sätt inte denna för låg! På samma sätt kan du göra med flaggorna.

Nu ska vi leka Kung!

QuickBBS ST Noneditor Version 1.0 By Theo Ranta

Menu Name: spel

Entries: 8

(A)dd Add a New Entry to the Menu
(C)hange Change an Existing Menu Entry
(I)nsert Insert Entry Into Menu
(D)elete Delete an Existing Menu Entry
(L)ist List Entries on Menu
(S)imulate Simulate Menu with Security Level
(P)rompt Set menu prompt on Prompt Colors
(H)ighlight Set Highlight Colors for Menu

Press (ESC) to End Editing Menu and Save menu

Press (Q)UIT to leave Editing Menu WITHOUT Saving Menu

Press selection

Nästa kapitel är menyerna och tar en stund att göra. Å andra sidan är det här du verkligen kan göra exakt vad du känner för. Här får du gå till manualen för att kontrollera vad du kan göra. I QuickBBS v. 1.00 finns det 40 olika val man kan utföra i menyerna. Ett exempel följde med i paketet. Använd MENUEDIT för att ändra på menyerna. Gör menysystemet logiskt strukturerat. Kopiera INTE av någon annan bas menysystem, då lär du dig inte hur du ska ändra på menyerna om du skulle vilja nån gång.

Klart?

Då skulle allt vara klart då... Nja, inte riktigt. För att kunna ta emot några samtal måste du ha en nyckel till programmet. (Behövs inte för att logga på lokalt, men vad har man för nytta av det?)

Vi ska börja med att ringa och hämta en demonyckel som gäller under en begränsad tid. Ställ in datorns klocka exakt, glöm inte att ställa om den om datorn slås av, om du inte har batteriklocka i datorn.

Basen vi ska ringa ligger i Holland (Lugn! Det tar inte mer än någon minut att ringa!), och har telefonnummer 00931 - 58 153 849. Starta programmet QKey, följ instruktionerna på skärmen och fyll i det som behövs. När allt är klart kommer

forts

starta BBS?

du till, vad du tror är, ett terminal-program. Använd Alt-B för att växla till den hastighet ditt modem klarar av som högst. Ring upp QuickBBS Support-basen i Holland. Om det inte är upptaget, och du får CONNECT xxxx, tar programmet över och hämtar hem en liten fil på 128 bytes som heter QUICKBBS.KEY. Gör backup på denna fil! Den ska ligga där QUICKBBS.TTP ligger.

När du känner att "Wow, va bra QuickBBS är!" går du till posten och betalar in den summa som står i manualen. (En. 150 Gulden). Efter ett par veckor ligger den fullständiga nyckeln klar i Holland, och du kör QKEY igen och hämtar hem QUICKBBS.KEY. Återigen bör du göra backup på denna fil. Klart!

Dags att testköra BBS:en. Dubbelklicka på QUICKBBS.TTP och skriv in -1 på kommandoraden. Detta betyder att du vill köra QuickBBS lokalt. Nu kan du gå runt ibland dina menyer, ev. skriva ett par brev så att användarna inte tycker det är för tomt när de börjar ringa. Glöm inte att lägga upp ett par filer också. (Allt står i manualen hur man gör). QuickBBS-paketet bör varje QuickBBS-SysOp ha till förfogande för andra i basen.

OK, om allt är som du vill ha det är det dags att släppa på användarna. Starta QuickStart-programmet. Modemet initialiseras och basen väntar på samtal. Gör även lite reklam i andra baser också så att folk vet om att din bas existerar.

Grattis!

Nu är du SysOp!

Hoppas att det går bra med din nya bas. Om det är något du undrar över står jag gärna till tjänst med att svara på frågor (i den mån jag kan).

Tel.nr. till basen är 0302-36468

Öppet dygnet runt, hastigheter 300 - 9600/V42/V42"

///Patrick Reinthal

(SysOp Svenska Atariklubbens BBS)

Rykten om GFA Basic 4.0

Som tidigare sagts här i Svenska Atarimagasinet, så tar alltså GFA inte längre hand om sitt programspråk "GFA Basic". Ett programvaruhus som heter Richter har nu tagit nya tag i Basic:en.

Den nya omprogrammerade versionen 4.0, kommer att förses med en liten kompilator, och för mer avancerade användare kommer en "GFA to C" konverterare. Programkoden som det programmet genererar kommer att kunna användas av många C-kompilatorer, på flera olika datorer och system. Bland namnen finns MS-DOS, Windows och Unix.

Hantering av variabler kommer att ändras, så vissa problem som har funnits med dessa kommer att försvinna. Alla kommandon kommer att baseras på "rena" Operativsystemens-anrop.

Kompabiliteten neråt kommer att behållas, med det inkluderat Line A anrop, dessa kommer att dirigeras om till de nya och rätta VDI rutinerna. Manualen kommer att innehålla tips för rätt programmering av GEM.

GFA Basic har alltid tagit mer minne än det behöver, detta kommer att ändras, så att programmen bara tar det minsta minne de behöver.

Funktionsbibliotek kommer att finnas tillgängligt och uppdelning av program i mindre bitar (som i C och Modula-2).

Filhanteringen kommer nu att använda riktigt GEMDOS-hantering.

Editorn kommer att skrivas om helt och hållet, till en fullfräst GEM-editor, med möjlighet att ha flera program inladdade samtidigt, och då kunna klippa och klistra mellan dem. Direkthjälp i programmet kommer också att finnas. Då slipper man slå i manualer för någon liten struntsak. Tangentbordets uppläggning med F10 för "RUN" etc, kommer antagligen till större del att behållas.

Ja, det verkar ju lovande. Hoppas nu att rykten inte bara är rykten. Vi lär få se om det är så!

Rolf Johansson

Mr. DATA AB Stockholm, Malmö

GARANTISERVICE på ATARI-produkter.

Numera är Mr. DATA AB distributör för Commodore och Atari's reservdelar i Sverige vilket bl a innebär att Mr. DATA alltid har reservdelar tillgängliga för service.

Mr. DATA AB har även ansvaret för alla garantiutbyten på Commodore och Atari's produkter. Tack vare detta har Mr DATA en generell låg servicetid (1-3 dagar). Vid garantiservice ska alltid gällande garantibevis samt felrapport bifogas. Vi utför även reparationer på datorer, där garanti ej längre gäller, till FAST arbetskostnad.

Du finner Mr. DATA på följande adresser:

Mr. DATA AB

Isafjordsgatan 7a

164 40 KISTA

Tel. 08-750 51 59

Mr. DATA AB

Östergatan 11

211 25 MALMÖ

Tel. 040-97 44 00

Insändare

ETT LJUS I MÖRKRET

Som de flesta Atari-ägare märkt, har flödet av nya program och spel för vår kära dator börjat minska, för att inte överdriva! Orsakerna till detta är många, det har ALDRIG varit samma fart på försäljningen av framförallt spel, men även nyttoprogram, för Atari som för konkurrenten, något som mjukvaruleverantörer och distributörer gärna skyller på Ataris frikostiga programpaket som medföljer vid datorköpet. Målgruppen för ett program utvecklat för ex.-vis PC är oändligt mycket större än om det gjordes för Atari, och därför prioriteras dessa maskiner av programmakarna. Å andra sidan verkar Atariägarna vara ena hejare på programmering själva, så utbudet av PD/SW-program är synnerligen gott, något som inte heller bidrar till det kommersiella utbudet! (Inget gott som inte har något ont med sig.)

Men om man nu vill ha tag i program/spel som trots allt finns, men som man inte sett röken av i gamla Swedala, vad gör man då? Jo, man travar ner till Pressbyrå/Presscenter och inhandlar ett exemplar av ST Format eller ST User. Öppna blaskan och nosa igenom alla de annonser som är till brädden fulla av godsaker för oss Atari-ägare! Kolla in priserna. Kommer ni ihåg när 1ST WORD PLUS V. 2 såldes i Sverige? Kostade runt 800:- vill jag minnas. Ser här i senaste ST Format att 1ST WORD PLUS 3.2 säljs för 30 pund (ca 330 kr). Version 3.2 kom aldrig till Sverige. Eller vad sägs om ST Direct, som säljer nästan alla spel för 6 pund, bl.a de flesta SIERRA-titlarna, Audio Sculpture och mycket annat. Dessutom får man köpa tre valfria spel för 15 pund (ca 165 kr), vilket man inte får ett halvt spel för över disk här hemma, om man nu över huvud taget får tag i något!

So what, kanske ni undrar; bra för engelsmännen, men vad rör det mig här hemma i Sverige? Jo, det fina i kräksången är, att alla dessa fantastiska manicker och program bara är ett telefonsamtal och ett kreditkort borta! Det är nämligen ingen konst alls att beställa från de engelska företa-

gen, förutsatt att man har tillgång till något av de vanligaste kontokorten.

Gör så här:

Läs alla datortidningar du kan komma över, såväl svenska som utländska, och läs alla spel/programrecensioner du ser. Nackdelen med att handla på postorder är ju att man inte kan prova spelet innan!

När du bestämt dig för vad du vill ha, leta upp en firma som annonserar dem. OBS! Försäkra dig om att programmet/spelet verkligen existerar; många företag annonserar spel som inte lär se dagens ljus som färdig produkt inom det närmaste halvåret!

Spana in vilka kontokort företaget accepterar. Det brukar alltid finnas med någonstans i annonsen. Vanligast är VISA, Master Card, Access, och Euro Card.

Om allt nu stämmer, är det dags att beställa! Enklast är det om du har tillgång till en fax. Då skriver du bara ner din beställning på papper, glömmer inte att ange ditt namn och din adress, samt 'Please charge my VISA/MASTER/... account' - så ditt kontonummer, giltighetstid och faxar iväg det! England har landsnummer 044. Glöm inte att faxen måste vänta på ton efter landskoden, och att första nollan i engelska riktnumret ska tas bort.

Har du ingen fax kan man ju alltid borsta av bästa skolengelskan och ringa för hand. Bered dig på en del bokstaverande, och försök inte få engelsmannen i andra ändan att fatta vad Å, Ä, & Ö är! Det är lönlöst. A och O får duga.

Hittar du ingen fax, och är rädd för att dina verbala engelskakunskaper inte duger, återstår bara posten. Det tar då lite längre tid, men funkar alldeles utmärkt.

Skriv till S A K
under adress:
S A K
Box 47061
402 58 GÖTEBORG

Ca 2 veckor senare brukar det dimpa ner en lapp från postverket om att ett stort paket/brev ligger och väntar på dig. Har du nu inte handlat för mer än ca 35 pund, har nog tullverket inte brytt sig om ditt paket utan låtit det passera. Har man köpt någon dyr pryl, får man vackert finna sig i att betala dels 4% tull och dessutom 25% moms på det värde leverantören angivit på paketet. Å andra sidan borde leverantören ha dragit av den engelska momsen (VAT). (Det kan man alltid påminna honom om när man beställer).

Ibland lönar det sig faktiskt att gå över än efter VATten!

Mats 'Matta' Högberg Medl. 663

Tjena "Matta"!

Roligt att se dig tillbaka igen, tips och ideer är alltid välkomna. När det gäller inköp från utlandet så kan det vara bra att höra av sig till klubben. Det kan finnas en möjlighet att samordna inköpen, ev pressa priset?

Senaste nytt är ju att Atari har fått en ny generalagent. Vi hoppas att dom lyckas sprida Ataris förträffliga datorsortiment i Sverige.
Red.

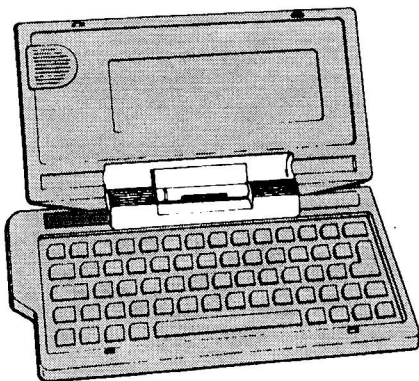
Hej! Jag heter Johan Bergqvist, med nr 1145. Vi har en Atari 1040 STE och en Atari Portfolio. Jag är 13 år gammal.

Skulle väldigt gärna vilja att ni skriver och berättar mer om portfolion, Dos, Autoexe.Bat, Config.SYS, Persondata.Dat, Batchfiler och Basic. Är även intresserad av First Basic programmering på nybörjarnivå.

Har en skrivare Panasonic KX-P 1180 men kan ej få den att skriva å, ä och ö, när portfolion är kopplad till den. Jag använder mest interna program på portfolion, hur stort bör då RAM - minnet vara?

Är mycket intresserad av vilka andra program som går att skaffa till portfolion, t ex Basic.

Hälsningar Johan.

Tjena Johan.

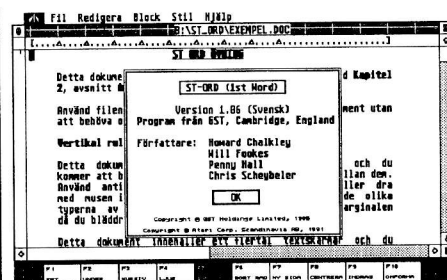
Jag låter frågan om mer information om portfolion gå vidare till de övriga läsarna, skriv och tala om allt ni vet om portfolion. Vi har ju haft en del artiklar om portfolion och mer blir det väl. För övrigt var artikeln i förra nr mycket bra, tycker jag.

När din skrivare inte fungerar ihop med portfolio beror det på att skrivaren ska ställas i IBM-läge. Detta görs med de sk DIPomkopplarna, läs in din manual till skrivaren om IBM läge.

Hur stort RAM minnet bör vara är en lite lurig fråga. Har du fått något meddelande om att minnet inte räcker till? Någon som kan ge tips?

Basic programmering har vi haft artiklar om från och till. Mer är på väg. Red.

forts insändare

Hej!

Söker med ljus och lykta efter ett program som gör så att jag kan titta igenom mina IMG bilder. Jo, jo visst går det med 1st Word men bara en bild i taget. Alltså ett visningsprogram. Köpte några diskar med bilder av er som jag har tittat igenom i 1st Word, mycket besviken, det var ju jättebilder som inte ens fick plats på skärmen.

Nya 1st Word kom med 1.5 radavstånd men inte kan jag få ut det på min Star LC 20 med IBMpro inställning inte. Varför?

Finns det förresten någon skrivaranpassningsfil för Star LC 20, som jag kan använda till 1st Word?

Tacksam för svar.

Jan M. medl 445.

Hej Jan!

Tråkigt att du blev besviken på bilderna, men det finns ritprogram där man kan manipulera med bilderna, förstora och förminska. I en del DTPprogram kan man göra detta direkt i Layouten.

DTP = Desktop Publishing.

Jag tror att du vid det här laget även har fått ett PDprogram som kan visa bilderna lite snyggt och roligt. Proget heter MAGIC_20.PRQ.

När det gäller skrivaranpassningar till olika skrivare finns det en oändlig uppsjö av olika alternativ. De mest vanliga är att man använder Epson eller Nec inställningar och inte IBM på Atarin. Man får prova olika alternativ. Detta som svar på din fråga rörande 1st Word, för du har väl gjort som det står i manualen till programmet när det gäller skrivaranpassning och ändring av namn och så? Red.

Skriv en rad.

Ett brev betyder så mycket.

Hej SAK.

Jag heter Lars Rikås och är medlem 526. Min Atari är en 1040 STE och till den har jag en Canon Bubblejet 10-ex. Till datorn fick jag med St-word.

Nu undrar jag en del..

St word vill bara ha IMG bilder. Vad gör jag om man vill ha bilder av annat format. Dessutom har jag svårt att få bilderna dit jag vill, och i rätt storlek. Finns det någon bättre ordbehandlare för detta?

Vad är ST Word + Jag har testat Calamus men det är demo och skriver ut en jäkla remsa tvärs över mina fina rapporter. Finns det bot mot detta? Billigare än 2000:-

Så vill jag kunna rita elscheman och få in dessa i en ordbehandlare. Det har jag heller inte lyckats med. Alltså, finns det något käckt program för detta? (PD-pris önskvärt).

En kompis har en Amiga. Han har multitasking. Det har jag inte sett på min 1040. Finns inte det, och vad är det egentligen?

Om jag sett rätt i den engelska manualen till skrivaren så har den bara två fonter. Jag vill ha fler och dessutom olika stora utan att de bli taggiga. (typ Word på PC) Hur gör jag om jag vill ha fler fonter?

Jag har inget modem. Jag vill annonsera i en BBS efter diverse prylar. Kan jag skicka annons till Er och ni knappar in den i BBSen?

Ja, nu kan jag inte komma på mer för tillfället. Hoppas ni har möjlighet att svara på detta brev.

M v h Lars Rikås.

Hej Lars!

Om du vill ha bilder av ett annat format så kan man använda sig av olika PD program som kan konvertera olika bildformat till IMG. Blä PICSW7.PRQ, IMGCONVIMG.

Det är också så att olika ordbehandlare har olika bra bildhanteringsmöjligheter, (långord) men vill man kunna påverka storlek och olika bildformat direkt så kvarstår det nog bara att använda s k DTP - program (Desktop Publishing).

forts

forts insändare

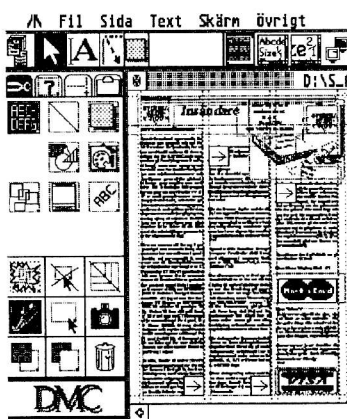
Du nämner Calamus demo och problem med utskriften. Den är gjord så att det inte skall gå att använda helt fullt ut, utan det är ju som sagt ett demo.

Billigare alternativ kan vara Timworks DTP för en 1000:- lapp.

Rita elscheman kan göras med PD programmet EPLAN, men det är något långsamt. Bättre är programmen ELCAD (tror jag det heter) och Circuit Maker.

Multitasking ja..det är vad AMIGA pojkarna alltid säger är så bra, men jag vet inte om så är fallet. Det innebär att man kan ringa exvis på BB-Sen och samtidigt skriva på sin ordbehandlare, alltså flera program igång samtidigt. Det finns inte som hårdvara, men det ska finnas ett prg som gör att man får något liknande. Det kommer med Falcon.

När du pratar om fonter så brukar det vara så att programvaran kan styra utskriften och dess fonter. Detta gäller inte för ST Word, men för tex Script så finns det många olika fonter, dessa brukar finnas i välsorterade PD bibliotek.

De taggiga bokstäverna beror på programmet och utskriften (skrivarren), med DTP program kan man få snyggare. (Calamus igen).

Skriv din annons så fixar vi så att den kommer in i vår BBS.

Red.

Hej!

Mitt medlemsnummer är 446 och jag är en relativt ny ägare till en Atari 1040 STE (och rätt gammal för att syssla med nåt roligt).

Jag vill till att börja med gratulera till den senaste utgåvan av medlemstidningen. Intressant innehåll och snyggt skrivet. Ett mycket bra jobb. Hoppas att ni orkar fortsätta i samma stil.

Min syn på klubbens agerande är ganska blandat, delvis vet jag att det är ett helsickes jobb ni har tagit på er, samtidigt som vi vanliga vill ha så mycket hjälp som möjligt.

På mitt jobb använder man visserligen PC med windows, Exel och Word m m. Men för hemmabruket med bl a användning av spel (barn) och nytta valde jag ändå Atari.

Att köpa spel/nyttoprogram ute i affären är ganska kostsamt samtidigt som utbudet för Atari verkar vara mycket torftigt. Orsak? Därför är PD diskarna ett välkommet tillskott, men man vet ju inte vad den innehåller. Säkert en del nyttigt, men också en massa skräp. Innehållsdeklaration tyvärr nödvändigt. Man vill ju veta vad man köper.

En annan sak är alla dessa förkortningar som uppträder i bladet - skriv gärna med en förklaring första gången.

I den Engelska tidskriften Atari ST User finns det ju en massa program beskrivna (en del poängsatta). Skulle man kunna ta med nåt sådant i medlemsbladet? Jag har ännu inte köpt nåt från England, så jag vill inte uttala mig om deras kvalitet.

Jag har för avsikt att köpa en hårdisk. Den man annonserade (52MB, 3995:-) vad är det för fabrikat, hastighet, fysisk storlek? Finns det några (mek.liknande) CADprogram, skatteprogram? Vad gör Harlekin, GFA Draft och övriga annonserade program?

För framtiden får man också hoppas att Atariäterförsäljaren arbetar mera aktivt på marknaden så att märket kan bli lika framgångsrikt som kon-

kurrenterna. Jag har tyvärr inga svar på alla era frågor som finns i medlemsbladet men det är trevligt att några försöker. Är det nåt intresserade (men mer eller mindre okunniga) medlemmar kan göra hemma??

Förresten hur gör jag för att få bort plinget för varje tangent jag trycker ned (ST ORD)? Finns det begränsningar i mappens bokstavsval, t ex mitt förnamn godtas inte när jag vill skriva ut, d v s det händer helt enkelt ingenting? Frågor och åter frågor.

Hälsn Günther Marchetti

Hej Günther.

Tack för berömmet!

Vi slickar girigt i oss allt positivt och delar med oss av berömmet till Er medl som verkligen varit aktiva och skickat in material.

Nu är det mycket roligare för oss att göra SAM, vilket tydligen märktes i förra nr. Men vad menar du med att du är "rätt så gammal" för att ha roligt - kan man bli för gammal?

Du talar inte riktigt om vad du menar med blandad syn på klubbens agerande, men det kommer väl vid ett senare tillfälle. Hjälp och information får medlemmarna så fort de hör av sig på något vis. Just det här med inköp av varor kan ju klubben hjälpa till med, både med råd och ev rabatter.

Vårt PD bibliotek är under omarbetsning och troligtvis klart att tas i bruk -93, men vi kan inte i tidningen ha med en förklaring på alla de program som finns med. Platsen för övrig information skulle bli väldigt liten och det som du kallar skräp kanske andra tycker är bra, så att tillfredsställa alla önskemål på en och samma diskett torde vara en omöjlighet. Vi hade tidigare en komplett innehållsförteckning till alla disketter, men en ny är förhoppningsvis på gång.

Vi skall försöka förbättra oss när det gäller förkortningar och förklaringar.

Vi har haft och har recensioner om olika program, både nytto och spel, en del har läsarna skrivit själva och en del skriver vi.

forts

forts insändare

Det gäller ju att ha råd att köpa alla program så man kan skriva om dem. Ibland får vi från firmor något ex av ett spel som vi skriver om. För det mesta äger någon i styrelsen de PD eller org-program som vi skriver om.

På din fråga om hårddisken så vet jag inte vilken hårddisk du menar och har du mer problem med hårddiskar så kan du ringa klubben. Kostnaden för att köpa en Hd är i ditt exempel samma som att köpa den i Sverige.

De program som du frågar om skulle ta resten av tidningen i anspråk för att förklara men, CAD program = DYNACAD (dyrt, billigare finns) Harlekin = En avancerad ACC (accessory = tillbehör) med kalender, ordbehandlare, kopieringsprg m m. GfA Draft = Ritprog 3D. Övriga annonserade program?

Hur du får bort "PLINGET"? Sänk ljudet...Nä, du kan stänga av det med hjälp av din fil CONTROL.ACC som fanns med som original när du köpte din dator. Det finns begränsningar i ordvalet till mapparna, du får nog titta lite i den manual som kom med datorn, där står mycket matnyttigt.
Red.

Hej! Jag är nybörjare på Atari 1040 STE och har kompletterat med en Panasonic KX-P2123 printer. ST-Basic prg går bra att få utskrifter i från. Men nu skulle jag vilja prova på stora ord, men jag kan inte programmera in min skrivare. Kunde ni hjälpa mig med det. Har provat, men inte lyckats. Tacksam för svar. Hilding medl 671.

Hej Hilding. Du kanske får förklara dig lite tydligare med vad du menar med stora ord. När du använder ST-Basic för utskrift på skrivaren så kan man ju också använda ST-Ord, som är ett ordbehandlingsprogram.

Emedan ST-Basic är ett programmeringsspråk. Det kanske går att skriva ett program som gör att skrivaren får stora bokstäver. Om det är det du menar med att programmera så kan jag inte hjälpa dig, men det finns väl andra läsare som kan skriva ett litet program, eller?

Hej SAK!

Har några frågor som jag undrar om Ni eller någon annan i klubben kan svara på.

1. Vad finns det för olika ST-tidningar (sv. och eng.) förutom SAK-magasinet, ST-User/Format och Svenska Hemdator Tidningen? Är främst intresserad av tidningar som INTE behandlar spel till större del. Adresser?

2. Jag håller på lite grann med översättning av program med hjälp av en diskeditor. Nu undrar jag om det finns någon diskeditor med funktionen Sök/Ersätt. Helst PD men även kommersiella är av intresse. Hur får jag tag i den?

Böner: Snälla fortsätt med Basic-serien för oss som inte har STOS eller skriv om GFA-Basicprogrammering (nybörjare) för monochroma system.

Åke Dahlbäck - skriv en ingående artikel om Score Perfect Pro version 1.4 (om nya funktioner, fördelar/nackdelar). PLEASE!!

Mvh Thomas Dahl

Tjena Thomas!

Vet inte vilka tidningar det finns mer. Det finns flera olika på tyska, men de har jag inte läst och vet inte hur de ser ut. Jag tror det finns en tidning som heter Vektor och handlar om arbetet med Calamus och kringprogram runt om, för proffs.

För översättningar finns det flera olika, bl a Diskedit.prg, Monomon2.prg som är PD program. Wercs heter ett program som är bra och är ett kommersiellt program. PDprogram kan man få från olika PD bibliotek.

Vi hörsammar din bön och hoppas att Åke Dahlbäck gör detsamma.
Red.

Efter att nu varit medlem i SAK i ett par års tid och endast passivt tagit in vad andra skrivit, tycker jag att det kan vara dax för en liten inlaga. Jag är egentligen en ganska okunnig, men vetgirig, Atarist som på olika sätt försöker utröna vad min 1040

egentligen klarar av om jag bara kunde ge den chansen. SAK's PD bibliotek har här varit en guldgruva, tillgången på bra PD program till Atari är häpnadsväckande. Här har man faktiskt råd att ta hem en liten bunt program och testa av, för att se vad man kan använda vid den dagliga (nästan) sittningen framför skärmen.

Jag tycker att det vore bra med en liten beskrivning av vad man kan göra med de olika programmen. Kanske svårighetsgrad på en del. Kanske en liten "idiotdiskett" vore bra för oss lite dummare nybörjare så vi kommer i gång lite snabbare.

Kanske kan medlemmar skicka in ett omdöme om mitt bästa PD eller något annat program man vill rekommendera. Själv är jag intresserad av musikprogram och har bl a genom SAK fått tag på små godbitar, tex Accompanist. StUser hade i september -92 ett litet musikprogram som heter Midistudio som verkar enkelt och lagom för en nybörjare. Ett problem med PD program för mig är att många av dem är på tyska. Finns det något bra översättningsprogram eller "ordbok" till Atarin som någon kan tipsa om vore det bra. Helst då tysk-svensk, men tysk-engelsk kan också fungera.

För oss som bor ute i landsorten kunde det vara intressant med någon liten kurs på diskett om tex midi, grafik och annat som Atarin är bra på. Ja, detta var en liten önskelista och tankar som surrat förbi. Om någon vill dela med sig av erfarenheter så är han/hon välkommen att höra av sig till mig, men bäst av allt kanske det vore om det hamnade i medlemstidningen så att den inte tynar bort i brist på material.

Jag tycker avslutningsvis att det är toppen att kunna ringa Göteborg och få tips och hjälp innan man handlar utrustning.

Medlem nr 908 Janne Larsson

Hej Jannne!

Skicka in en artikel om de musikprg som du använder, det är ju en bra början eller hur? Vi uppmanar också alla andra att skriva om sitt bästa program. Ett prg är också på väg till dig, som översätter från tyska till engelska.

Red.

forts insändare

Hej! Jag heter Christer Fängström och har medlemsnummer 31. Jag har även en 520 STE 1 Mb RAM, en Philips färgmonitor, en extra drive, en Panasonic skrivare och en Maria tjej. Här är några av de frågor som jag också har:

När jag har medelupplösning och klickar på en datafil för att läsa eller skriva får jag felmeddelande:

"Programmet kan inte hitta den mapp eller fil som du försökte nå" Vad är det för fel?

Hur gör man sprites i FirST Basic? Varför är hårddiskar så dyra till Atarinn?

Hej då!

Hej Christer!

Fin utrustning du har. En Maria-tjej saknas i min utrustning, annars har jag både scanner och Hd.

1. Spritar i FirST Basic det är en sak för våra läsare som är programmerare att svara på.

2. Hårddiskar är dyra, det håller jag med dig om, men som tröst så sjunker ju priserna på allting just nu inom datorvärlden.

3. Dina övriga frågor överläter jag till läsarna att försöka svara på. Vad menar du med att "läsa eller skriva" en datafil? Det är kanske där problemet är.

Red.

Till vår mycket bra & trevliga tidning Svenska Atari Magasinet:

ATARI

ATARI är den bästa dator som jag ägt till dags dato! Men att få support på den har varit och är som att spela fyra plans schack med förbundna ögon. Helt i klass för sig alltså! Atari här i Sverige tror att alla ATARI användare minst har en doktorsgrad i datakunskap, plus att de inte vill göra mer än att spela Guntlett II på lediga stunder!?

Jag upptäckte snart, att för att få en förklaring till koder i INFFilen (upstarten av GEM desktop) fick jag skriva till Ataris kontor i USA, England, Sverige!?

Sedan kom svaret till alla mina brev från en tomte (*jul, kanske*) som sa att ATARI har 55.000 användare som han hade support till, och att han därför inte kunde svara på mitt brev! Men sedan svarade han och sände ett dekod kopendium för ATARI INFFiler till TOS 1.6 / 1.62! Och den har varit till stor hjälp! Bl a för installation av Forget me Clock!

Jag vill också säga att jag har lyckats med att köpa ett program, SUPER BASE, som inte gick att Köra!!!!

Alltså 2000:- i sjön! Ingen support! I dag är jag mycket försiktig vid köp av mjukvara. Vet ni att Svensk Lag säger ATT: För varor som INTE är beställda, behöver inte mottagaren betala ett öre!! Så om någon handlare av ren välvilja sänder mjukvara eller hårdvara på prov till dig, så behöver du inte betala detta alls! Nu vill jag inte att SAKs medlemmar skall sätta i system att lura handlare i EG länder att sända dem varuprover! För detta kan ses som ett försök till bedrägeri som under Sveriges Rikes Lag, kan leda till böter eller fängelse.

Min specialité är databasprogram av olika typer. Jag köpte min ATARI för att skriva brev och kanske böcker med den. Hade en typhjulsskrivmaskin förut, men att tröska på en dylik om man kanske skriver tre, fyra brev per dag, är inte roligt. Att använda en DATOR är en helt annan historia. Med hjälp av färdiga mallar, mottagar och adressfiler kan man skriva fler än tre, fyra brev per dag.

Kort sagt, man får ett roligare jobb än annars, plus att man med datorns hjälp kan hålla reda på alla fakta om sina vänner, födelsedagar, hobbies, o.s.v, o.s.v.

Jag är mycket tacksam för att jag bytte från 1800-teknik till 80/90 tals dito! En dator blir på ett sätt en direkt förlängning av den person som brukar den. En apfälla, enligt Erick Figtelius på dagens Eko/SR. Man vill hela tiden prova på nya typer av uppgifter att lösa i sin dator.

Datorn kommer att bli tjugohundrads mest använda verktyg, mycket beroende av dess mångsidighet för en maskin helt utan intelligens.

Vad den heter är helt utan intresse bara den gör ett bra jobb! Och inte är för dyr i inköp. Det finns också en fördom om att arbete med datorer är lätt och lite flärdfullt: Man trycker på vissa knappar i viss ordning och får ut ett bra jobb på rekordtid.

Jag roade mig med att skriva till Commodore/Amiga för att få mer information om AMIGA 600 HD, men de sände bara information om Amiga 500, så jag måste skriva till dem två gånger för att få info! Det är slött om något! Jag tror att min nästa dator blir en ATARI Falcon 030, men den här kommer att leva länge än. Så det blir nog om en tre år eller så.

Det är alltid mycket arbete som ligger före ett inköp av hård eller mjukvara för mig. Bor man inte i Stockholm eller Göteborg, så måste allt köpas över postorder, från disketter till maskin och programvara. Det är ett vågspel, firmor går och kommer, ibland har man tur och får sina varor, ibland inte. Enligt en kompis till mig är databranschen en djungel som man inte hittar i!

MVH Herr Mikael Jengvert
Medlem 755.

Hej Mikael!

Jag vet inte riktigt hur jag ska svara på dina tyckanden och påståenden. Var i lagen har du hittat din utsago? Och varför börjar du varje ord med en stor bokstav, vilket jag har rättat till med mycket möda och stort besvär. Du sa ju att datorn hjälper till, eller?

Red.

forts insändare

Helloooo!

Detta är medlem 1040 som snackar (skriver), och hade tänkt att ta upp lite om mycket (eller tvärt om). Jag tror att det blir lättast om vi tar det som punkter.

1. Jag är himla villig att hjälpa till och skriva till eder tidning. Men jag har ett problem... Jag vet inte riktigt vad jag ska skriva om. Men vi kan säga så här: om någon är intresserad av trackers och har svårt att komma igång så kan ni väl skriva. Jag är nämligen villig att starta en "Sound/Niose-Tracker kurs" om det finns intresse.

2. Nu är det så att jag bor i Eskilstuna så Göteborg och Stockholm känns himla avlägset. Jag önskar att det gick att starta en lokalavdelning här. Men det har jag redan förstått att det är omöjligt. Men om jag och några till skulle kunna skaffa en lokal, skulle ni ge oss det support som vi skulle behöva?

3. Om någon har kontakt med någon demo-grupp skulle inte Ni kunna snacka med honom/henne och kontakta SAK. SAK skulle då kunna få lite frächa (!) demos för det kan behövas...

4. Ja, ja... Hoppas att flera medlemmar tar initiativ och skriver nåt. SAK:s tidning MÅSTE hållas vid liv. Det lät som om ni hade brist på material.

5. Jag skulle faktiskt vilja medverka på alla sätt för att få er tidning bättre (ja hela klubben) men jag vet inte hur. Ni på Red. kan väl skriva och säga vad ni vill ha hjälp med.

Tack för en bra, ja rent av superb tidning och hoppas på svar.

MVH

Andreas Karlsson Medlem 1040

Hej Andreas! Bra att du är villig att hjälpa till, det behöver vi. Du vet inte vad du skall skriva om? Men jösses, du talar ju om att det är dåligt med demos i klubben, samt att vi inte har med så mycket om Tracker - program mm. Sätt i gång och skriv bara.

Det är en kostsam historia att ha lokalavdelningar, om de inte kan finna på något sätt att bli självförsörjande. Medlemsavgifterna räcker inte hur långt som helst. Tyvärr.

Vi har sett till att dina PDprg har hamnat i vår BBS och ev så småningom i PDbiblioteket. Dina sista uppmaningar låter vi gå vidare till er andra kära läsare, och du själv har fått svar på din sista fråga.
Red.

Äppelkaka

En mors närmanden till en dator kan få följande resultat.

1 1/2 dl strösocker
2-3 ägg
100 - 125 gr margarin
4 droppar hushållsrom
2 tsk bakpulver
3 1/2 dl vetemjöl
1-4 msk kall mjölk (beroende på konsistens)
kanel och socker
4-6 syrliga äpplen

Smält margarinet. Skala äpplena och dela dem i fjärdedelar.

Kärna ur och skära dem med fyra skåror på varje ryggsida av äppelkvartarna.

Vispa ägg och socker pösigt, tillsätt margarinet, hushållsromen, bakpulvret blandat med vetemjölet och sist den kalla mjölken. Smörj och bröa en form med avtagbar kant. Placera äppelkvartarna snyggt med ryggsidan uppåt. Strö på kanel och socker om så önskas.

Ställ in formen i 175 grader varm ugn i 40 - 50 min. Strö på florsocker när kakan har kallnat helt.

LYCKA TILL!

Hälsningar Annikki

Vi tackar för tipset och hoppas att vi inte bakar in en diskett i smeten....
Red.

Emulator

Moriarty Software, uppfinnarna av monoemulatorn Monulator, har nu uppfunnit ännu en fantastisk emulator.

Den kallas Prism, och dom påstår att den kan emulera TTns tre upplösningar på en vanlig ST. Det här betyder att man kan köra program som utnyttjar TTns hårdvara, som Prism Paint och Chronos, utan att behöva slänga ut 20 000kr på ny utrustning. I TTns lågupplösning kan 256 färger visas på skärmen samtidigt när man använder ett program, som gör att man kan lägga på fler färger på Degas och Neochrome-bilder. TTns högupplösning (1280*960 punkter) emulerar man genom att skärmen blir mus-scrollbar (ungefär på samma sätt som i Monulator). På STEn finns det ännu fler godingar som hårdvaruscrollning och en SAK som att man får fler färger på skärmen.

Tyvärr har Moriarty gått i konkurs, men som tur är har Goodmans International tagit över försäljningen av Moriartys viktigaste produkter. Dom kanske har tagit över rättigheterna för att sälja Prism. Kontakta Goodman på tel.009-782 335650.

Mikael Folkesson medlem 1141.

Är du trött på att ha för lite minne? Har du en 520 ST, STM, STFM och vill ha den uppgraderad till en 1040? Priset för medl är 345:- och för icke medl 395:-

Billigare kan det inte bli.

Hör av dig till:

Bengt Adolfsson, 011-12 06 79, för mer information.

Tycker du det låter besvärligt? Jag gör jobbet för 100:- exl frakt.

MIDIOT??

Var hälsade kära Atarimänniskor och tack för en klubbtidning som bara blir bättre och bättre.

Jag tänkte att jag skulle bidra med en liten saga om mig och min dator (520 STF utbyggd till 2.5 meg TOS 1.0+14 och en SM 124).

Innan jag börjar, så är det en liten sak jag har funderat på. Folk som använder AMIGA, spelar dom BARRA spel på sina burkar? Och frågar man dom om dom inte har några roliga nyttoprogram istället, så ser dom ut som levande frågetecken.

Nä, genom att använda våra ATARI maskiner (gå nu och sätt dig och skriv ett bidrag till SAM du också) så kan vi visa att ATARI ST fortfarande är en i högsta grad levande dator.

KONSTEN ATT BLI MIDIOT

Hur kommer det sig egentligen, att en vuxen människa frivilligt kan sitta i timmar och stirra in i en monitor med blodsprängda ögon långt in på småtimmarna. Dra kilometervis med löjliga små sladdar som ska stoppas in i tvåusen olika hål samrt svära ve och förbannelse över allt vad datorer heter, när man av missstag råkar radera något som man slitit med i veckor för att det skulle bli den senaste hiten på billboardlistan?

Halvtaskig Rock!

För att förstå det så ska jag berätta om hur det gick till i mitt fall. Det började i slutet på sjuttioalet när jag spelade elbas i ett halvtaskigt rockband (med föga framgång). Vi höll på fram till 1982 då vår trummis fick för sig att SLUTA. SLUTA, en sån ärans ärkeknöl att lägga av bara så där.

Vi som skulle bli världskändisar och åka på världsturne och skriva autografer till alla fans och ha vilda partyn efter varje konsert osv osv.

Näväl, efter denna brutala kraschlandning så förstod vi två som var kvar att något måste göras, för sluta spela var det ingen som tänkte på. Så vi satte igång operation finna ny trummslagare. När vi så åkte in till stadens lokala musikaffär för att sätta upp vår lilla lapp fick vi på en bänk syn på en liten ful svart låda som titelerade sig med det lustiga namnet YAMAHA RX 21.

Trummaskin?

Försäljaren som såg att vi tittade på den blev eld och lågor och förklarade att en sådan här klarar man sig bara inte utan i dagens svenska musiksamhälle. När jag försökte förklara för honom att vi bara skulle sätta upp en lapp för att få tag på en ny trummis så blev han helt tokig och skrek att lådan var en TRUMMASKIN????? Han kopplade upp den i en liten förstärkare och satte igång den och maskinen spelade trummor. När vi så att vi nog ville ha en riktig trummis i stället så räknade han upp ett antal anledningar till varför vi skulle köpa den här lådan i stället.

1. Den säger inte emot er hela tiden som en trummis skulle gjort.
2. Den kommer inte bakfull till reppet på lördag morgon.
3. Den tigger inte snus och cigaretter i tid och otid.
4. DEN HAR MIDI ??????

Midi-Hål?

Midi visade sig vara ett hål på baksidan av burken med flera små hål i där man skulle stoppa i en speciell MIDI kabel.

Vi begrep inte så mycket av det där men köpte lådan i alla fall på grund av den tredje argumenten. Försäljaren som verkligen var på hugget den här dagen lyckades även med konsstycket att packa på oss en synt också. Även den utrustad med ett snarlikt hål på baksidan, PLUS TVÅ HÅL TILL.

Försäljaren förklarade att man nu kunde koppla ihop synten och trummaskinen med varandra och då skulle allt plötsligt bli så väldigt mycket roligare än förut. Sagt och gjort.

Vi åkte hem och kopplade ihop RX 21:an och synten och kan ni tänka er. Det resulterade i det märkliga fe-

nomenet att det inte lät nånting överhuvudtaget. Vårt förtroende för MIDI var nu nere på botten och båda burkarna hamnade längst in i ett skåp under en trave gamla fantomen och ett par rostiga skridskor.

Fyra år

Där fick dom stå i fyra år tills jag en dag var hemma hos en annan kamrat som hade förstått det där med MIDI lite bättre än jag. Han hade köpt en muskdator som stoltserade med det fruktade namnet GREENGATE MUSIC COMPUTER och hade den uppkopplad mot en massa syntar.

WOW, det lät häftigt må ni tro. Givetvis var jag, som ni kanske kan gissa, redan fast i det här skedet. Ja, ha, tänkte jag, hur ska jag nu bära mig åt för att få min Commodore 64a att låta lika häftigt tillsammans med RX 21an och KORG synten som det berättas om tidigare i storryn?

Svaret är att det gick inte alls. Nog för att man kunde få trummorna att låta och en liten syntslinga som lät som en förskrämd igelkott på rymmen, men mycket mer var det inte.

Tyngre grejor?

Jag förstod att det krävdes tyngre artilleri för att få det som jag ville ha det. Som ni kanske gissat så innebar detta ett nytt besök i den lokala musikaffären. Jag förklarade mitt problem och förstod snart att nyckelordet var MULTITIMBRAL.

Det är alltså en synt som kan spela med flera olika ljud oberoende av varandra. I mitt fall alltså 8 syntar plus trummor i en enda synt. Fantastiskt eller hur? Ni kanske har gissat att synten inte var det enda jag köpte den dan.

Nädå.

Till slut så blev det en multitimbral synt Roland D110, en Yamaha TX16W sampler, Korg DW 8000 synt med after touch och en massa annan smörja, en 16 kanals mixerbord, en alesis midiverb två effektburkar, en styck fyrakanals bandspelare (syntarna kunde ju inte göra allt) och en PPS-1 för att synkronisera dator och bandspelare, alltihop till det rara priset av (CENSUR).

Midiot...

ATARI!!

När försäljaren sedan fick reda på att jag tänkte styra alltihop med en Commodore 64a, föll han ihop på golvet i en vild skrattattack och var omöjlig att kommunicera med i åtminstone 15 minuter. Nej, naturligtvis så skulle jag ju ha en ATARI ST. Den fanns i två modeller, 520 och 1040. Eftersom jag redan blivit ruinerad så blev det den billigare modellen 520 som blev mitt val.

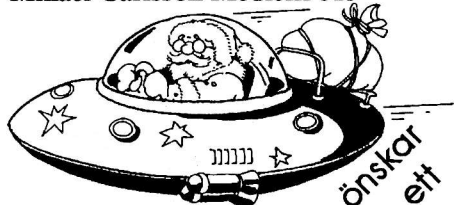
Steinberg Pro 12

Naturligtvis så måste jag ju ha ett sequenserprogram till den också och det enda som passade datorn (och min ekonomi) var Steinberg Pro 12 (går att få tag på som shareware nu för tiden). Så nu sitter jag här i min källare och pular med dator och syntrar och har faktiskt väldigt trevligt även om det kanske blir lite si och så med sömnen i bland. För er som tycker att Steinberg Pro 12 är alldeles för litet att jobba med, kan jag säga att den dagen som jag expanderar minnet på min 520 så kan jag använda samma disketter, utan att göra om någonting och köra med Pro 24 eller Cubase i stället, och det tycker jag är en bra anledning att hålla sig till Pro 12an som nybörjare.

Nä, nu hinner jag inte skriva mera för nu ska jag ut och skaffa mig två och en halv megabyte extra till min 520, ett editeringsprogram till D110an och ett samplingsediteringsprogram till TX16W, en effektburk till och ett editeringsprogram till DW 8000, en 16 kanalsbandspelare, en högupplösningsmonitor till datorn, koffeintabletter och mera syntrar och en ny bil och AAAAAARR-GHHHHH.....

Tack för ordet.

Mikael Carlsson Medlem 513

Vi på redaktionen önskar
alla en God Jul och ett
Gott Nytt År!!

Midi med ATARI

I förra numret av SAK-magasinet fanns en lång och bra artikel om MIDIrigger i olika prisklasser.

Vilket inspirerade mig att komma med ett litet bidrag, om i första hand C-LAB:s Notator 3.1 och i andra hand vad jag gör med min MIDIrigger. Min utrustning består på datorsidan av 520STE 2meg, SCSI hårddisk 52meg, en extra diskdrive, Star LC24-10 skrivare och en SM124 monitor.

Mina syntrar är ROLAND W-30 samplingssynt, YAMAHA DX7 2D med E-kort, ROLAND MT32, ALESIS HR-16 trummaskin, samt ett YAMAHA digitalrev. EME-1. Jag har även en MIDI-växel ROLAND A-880.

Mitt yrke är musiklärare på kommunala musikskolan i Borlänge, men för i höst arbetar jag deltid där och på den andra halvan är jag dansmusikant i Jonnys orkester, en kombination som ger bra omväxling samt en hel del tid att sitta framför datorn och jobba.

Notator

Jag använder Notator på 2 olika sätt, dels använder jag datorn som redskap när jag komponerar och arrangerar musik till min slagverksemble och till mina övriga elever. Datorn ger ju fin notutskrift så det blir lätt för eleverna att läsa noterna. Och jag hör hur det kommer att låta redan hemma. Dels gör jag färdiga bakgrunder till eleverna, så att dom kan öva hemma med musiken på band, jag brukar spela in i flera olika tempi så att det blir lättövat.

Till C-LAB Notator finns ett hårdvarutillbehör (puh!) som heter export, och som ger 3 extra MIDI OUT. Med den inbyggda MIDI-porten får man alltså 64 MIDI-kanaler att spela med, inte illa, va! Jag har jobbat med mitt program i ca: 3 år och jag är mycket nöjd. Eftersom jag använder notdelen flitigt i pro-

grammet finns det egentligen inget alternativ till Notator.

I Notator 3.1 finns även en annan finness, nämligen att man kan spara en sida med noter som IMG-fil. Vilket gör att man kan tillsammans med t.ex CALAMUS och ett ritprogram göra helt underbara notblad, med snygg text och fina bilder. Jag och en kollega på musikskolan kunde förra julen ge våra elever ett litet häfte med julmelodier, snyggt och prydligt med noter från Notator och tomtar och andra julsaker från ett ritprogram, allt sammanställt i CALAMUS.

Någon gång i vinter kommer C-LAB ut med efterföljaren till Notator 3.1. Den kommer att heta Notator Logic, programmet finns redan för Macintosh (vilket jag ser som en stor orättvisa, då C-LAB har jobbat enbart med ATARI tidigare).

Midispalt

Jag tror att det finns tillräckligt många SAK-medlemmar som använder sin dator på ungefär samma sätt som jag, för att vi skall kunna ha en MIDI-spalt i varje nummer av tidningen. ATARI är ju i alla fall musikernas dator Nr: 1. Man kan bara gå in i snart sagt vilken inspelningsstudio som helst och där står den, ATARI:n, och väntar på att bli använd.

Om intresse finns kan ni väl höra av er till tidningen med frågor om MIDI så kanske vi kan få igång en spalt.

En fråga till alla er läsare. Finns det en nyare version av Omni-banker ST än V 1.4, och var kan man köpa den och till vilket pris?

Hör gärna av er direkt till mig.

Kjell Fredriksson Medlem 115

Bondegatan 6B

784 41 BORLÄNGE

Tel. 0243/161 40

Så kan dé gå...om man spelar Piano

För två år sedan var jag ägare till ett piano. Det hade jag haft i alla år och spelade av och till ganska mycket.

Men så fick man småbarn i familjen och då utfärdades spelförbud på kvällar och när de små sov, tiden däremellan hade man fullt upp att byta blöjor mm. Pianot blev lagt på hyllan några år, inte utan en viss saknad.

Provspela

När jag var ute och handlade en dag på en stormarknad gick jag fram och provspelade ett litet minikeyboard. På sextioalet var jag ägare till en elorgel, så jag hade väntat mig ungefär liknande ljud, men det här lät ju riktigt bra!

Jag förstod att utvecklingen gått snabbare fram än jag anat. Det blev till att uppsöka en musikaffär. Oj, Oj, Oj! Vad grejor det fanns! Till och med keyboards utan tangenter (rack-synt har jag fått lära mej sen). Men eftersom familjens musikkonton ligger väldigt nära noll, gällde det att välja med omsorg. Det var inte lätt, speciellt när man knappt fattar vad som finns.

Det blev i alla fall en så kallad kombinerad keyboard/synt. Den hade anslagskänslighet och midi, vilket säljaren ansåg extra viktigt. Det fattade jag inte riktigt då, men nu förstår jag att han hade rätt.

Manualen??

Det var skoj att komma hem och plocka upp och plugga in apparaten. Bruksanvisningen eller Manualen som det heter nu för tiden, av någon anledning, var inte helt lätt att förstå. Men jag är av envis natur så efter några kvällars lusläsning behärskade jag åtminstone ca 70% av instrumentet. Resten rörde mest ihopkopplingar av flera instrument, datorer mm. Och instrumentet var roligt att spela på! Inställt på piano lät det ungefär som mitt eget piano, fast stämt! Och inte minst, man kunde ha hörlurar.

Nyvaknade

Detta var ju en förutsättning för att kunna spela när jag hade tid. Det nyvaknade musikintresset gjorde att jag började springa i musikaffärer titt som tätt. Man sneglade alltid in i den inre delen av affären, där fanns

konstiga saker. Datorer, disketter, stora så kallade rack med mängder av grejor. Apparatporren var total bland alla knappar och lysdioder.

Man undrade vad dom hade allt till, men kom sej aldrig för att fråga, eftersom jag inte kom på någon konkret fråga. Men en dag grep en driftig försäljare tag i mej och släpade in mej i apparatpornografins djungel. Han visade mej vad man kan göra om man har en Atari ihopkopplad med sin synt.

Otroligt!

Atarin var ju en jättebandspelare! Med hur många spår som helst! Finnesserna var ju helt otroliga, allting inspelat gick ju att ändra i efterhand! Exempelvis ta bort hela verser, ner till att ändra en speciell tons anslags hastighet 1%. Jag trodde jag skulle baxna!

På sextioalet (nu är vi där igen) brukade jag sitta och pilla med min elorgel, min gitarr och min rullbandspelare med "sound on sound". Jag satte ihop låtar så gott jag kunde och spelade in dom i högst 4 inspelningar, gjorde man fler blev bruset för störande eftersom det dubblades vid varje pålägg. Jag drömde om att kunna få stråkar och liknande i bakgrunden.

OCH NU FINNS DOM HÄR! Och så gott som brusfritt och till ett någorlunda överkomligt pris för en privatperson!

Inköp

En Atari 1040 behövdes plus ett bra program fick jag lära mej av försäljaren. Han tyckte också att mitt keyboard borde kompletteras med en racksynt för att få lite mer användning av ett eventuellt inköp av 1040. Vi tittade då på en sprillans nyinkommen racksynt. Den hade 16 parter och 24 toners polyfoni, vilket betyder att den kan spela 16 olika instrument samtidigt, samt att 24 toner kan ljuda på samma gång för er som inte visste det. Det fick bli en sådan efter ett offensivt prutningsarbete.

När jag väl hade haft modulen hemma ett tag förstod jag att en dator skulle sitta fint, eftersom det är lite knepigt att spela alla 16 parterna med bara två händer.

Jag köpte då en Atari 1040STF begagnad tillsammans med ett sequencerprogram, jag fick även en del andra program på köpet.

Eftersom jag tidigare aldrig varit nära en dator, blev jag nu nästan dränkt i för mej, nymodigheter.

Gift?

Keyboardsmanualen var mastig, men nu märkte jag att jag kommit in i manualernas förlovade land. Handhavandet av själva datorn gick ju an, men program-manualerna var definitivt tungrodda saker. Men skam den som ger sej, jag läser manualer varje kväll! Så har jag nu hållit på ett halvår, och jag är fortfarande gift!! Nu har jag någorlunda kopplat ihop sequencer-programmet med hjärnan. Även ett ritprogram har cellerna svalt samt lite annat.

ST Data, ST Kalkyl

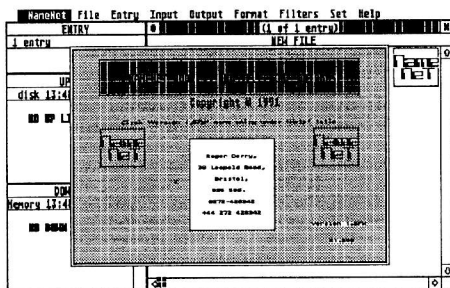
Nu håller jag på med ST DATA och ST KALKYL, jag ska försöka få ihop en väl fungerande rutin för hembokföring med månadsrapporter mm. Jag har testat ett Privatekonomiprogram innan, men det verkade fungera bäst för en ensamstående. Budgeten tar bara hänsyn till ett inkomstkonto mm.

Känner någon till något annat liknande program så hör gärna av er till mig!

Jag söker även någon som har kopplat ihop hjärnan med ST DATA och ST KALKYL. Jag håller i och för sig på själv men det går trögt, eftersom jag inte vet om slutresultatet blir det jag önskar.

Sen.. när jag har löst alla mina datorproblem, då, då ska jag börja spela igen!

Mikael Berger

Namenet

Har ni som jag någon gång försökt få ordning på era adresser?

Jag har nog haft tio olika adressböcker liggande. De flesta adressböcker brukar ha fyra stycken mikroskopiskt små rader, där det är meningen att man skall plita ner adresserna till sina vänner. Det är nästan stört omöjligt att få plats, speciellt om det är någon som har mer än ett telefonnummer (många i dessa yuppie-nalletider).

Det har också en förmåga att bli väldigt kladdigt när samma person flyttat för tredje gången. När det sedan är dags för de årliga julkorten så ska man då gå igenom alla dessa adresser för att hitta dem som gjort sig förtjänta av ett julkort, plus alla som man behöver smöra lite extra för.

Datorns hjälp

Har man nu en dator så skall väl detta gå att ordna smidigare? Jo men visst! Lösningen heter databas. Databas är egentligen inget annat än ett självblåddrande kortregister. Man fyller i olika kort som datorn lagrar och sedan ger man datorn några instruktioner för hur den ska sortera eller presentera dessa.

Som man vill ha

Nu hör det till saken att det krävs ganska mycket arbete för att få en sån här databas som man vill ha den. De flesta program är alldeles för dyra och avancerade för ett enkelt adressregister. Därför har en engelsk programmakare knäpat ihop ett program som kan göra det hela mycket enklare.

Han har börjat med ett enkelt namnregister och sedan har han byggt på med sådana funktioner han märkt att han själv behöver. Detta har nu lett till ett program som han kallar NameNet. Det är så här alla program skulle utvecklas: ta med det som är användbart och skippa resten.

NAMENET

Roger Derry, som programmeraren heter, har lyckats med att skapa en mycket lättjobbad och snygg GEM-miljö.

Prydliga rullgardiner och fönster. Det är alltså inte, som en del andra PD-program, baserat på tangentkommandon. Det finns snabbkommandon till de flesta funktioner, något som man uppskattar efter en längre tids användning.

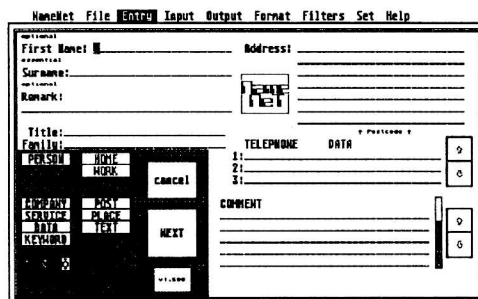
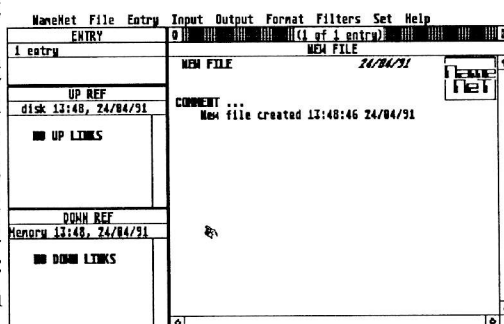
Flexibelt

Det är ett mycket flexibelt program. Man kan mata in ganska mycket information om varje person/företag eller nöja sig med det viktigaste. Namn, titel, familj, anmärkningar, adress, telefon och kommentarer. Det finns plats för många olika telefonnummer och det finns också en speciell FAX-funktion som visar enbart FAX-numret om du vill. När du antingen skriver ut, eller visar ditt register på skärmen, kan du välja hur mycket information du vill ha med. Du kan få ut dina adresser i många format:

Utskrift

Programmet stöder EPSON 9-nålars och IBM. Men det finns en funktion som gör att man kan ställa in en hel massa av informationen till skrivaren. Stöd för HP Deskjet 500 finns också. Den som är lite envis kan installera vilken printer som helst. Du välja att få din utskrift i FiloFax format.

Jättebra för den som har en sådan almanacka! Det finns speciella papper som passar till skrivare, färdighållade och med rätt format. När alltför många adresser ändrats, och det börjar bli kladdigt i "filon" gör man bara en ny uppdaterad utskrift!

ASCII

Du kan få det överfört till en Ascii-fil, alltså bara text utan en massa koder hit och dit. Ascii förstås av de flesta ordbehandlings och databasprogram. Det betyder att du kan importera ditt register till en ordbehandlare eller DTP-program för en snyggare utskrift.

Du som är lycklig ägare till Calamus borde kunna göra en layout med textramar och bilder att bara "hälla i" adresserna i. NameNet stöder också 1st Word format.

Mail-Merge

Mail-Merge innebär att man till ett dokument i en ordbehandlare knyter ett adressregister så att man kan skriva ut "personliga" brev till många på en gång. I NameNet går det lätt att ändra om så att det passar just ditt ordbehandlingsprogram. Se upp bara så att breven inte ställs till "Herr och Fru Granvägen 2c"...

Sortering

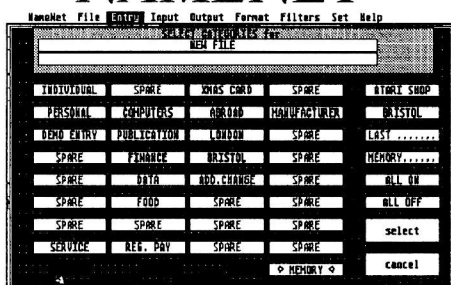
En annan rolig funktion som skiljer NameNet från mängden adressprogram är dess utmärkta urvalsfunktioner. Man sorterar olika adresser i olika kategorier. Tex. kan man beställa en utskrift på alla som finns i julkortskategorin och vips så har man en lista på alla som ska få den äran.

NameNets andra metod att underlätta sökandet efter adresser är att använda länkar. Du kan istället för att mata in en adress bara mata in ett sökord, t.ex. "Akvarieföreningen". Sedan kan du länka alla namn som har med akvarieföreningen att göra till detta ord. Detta kan underlätta sökning avsevärt, speciellt om du har många adresser.

Registrering

Den version som finns som PD heter 1.5. Den innehåller allt jag nämnt ovan plus lite till. Men jag re-

NAMENET

komenderar starkt att ni skickar in 15 pund och registrerar er som användare. Någon vecka efter att jag registrerat mig kom det en bekräftelse på posten. Jag hade ställt några ganska luriga frågor som Roger Derry svarade på med lättförstålig engelska. Några dagar senare fick jag den nya versionen (1.831 hette den, programmet uppdateras nästan varje vecka!) och en tryckt manual. NameNet 2.0 är klart för leverans och för mig som är registrerad användare är det bara att skicka efter den.

Manualen är gjord i ordbehandlaren Calligrapher och utskriven på en bläckstråleskrivare. Överst på varje sida finns användarens namn (= mitt). Språket är lättförståligt och manualen täcker alla funktioner i programmet, med exempel på hur författaren själv använder det. Manualens kvalité visar, precis som den här tidningen, hur professionell Atarin egentligen är!

I den nya versionen (1,8) finns stöd för etiketttryckning och ökade sök- och sorteringsmöjligheter. Man kan nu även ha flera filer på gång samtidigt (ex. en för jobbets och en för privata adresser).

Jag ger NameNet högsta betyg och ser fram emot att få slunga in version 2.0 i diskdriven! Extra plus för en trevlig manual och trevlig programmerare. Det är väl värt att registrera sig!

Snabbfakta:

Namn: NameNet

Typ: Adressdatabas

Pris: PD-version gratis. Nya versionen + en gratis uppdatering 15 pund.

Krav: 520Kb, hög eller medelupplösning.

Programmerat av: Roger Derry, 38 Leopold Road, Bristol, BS6 5BS, Great Britain

Tyckt av: Markus Härnvi Heidenstams 75:16 754 27 UPPSALA 018-241906

En liten artikel om Demos

Tjena!

Hör du till dem som börjar dregla när en scroller glider över skärmen och loggor flyger över stjärnorna? Det gör i alla fall jag. Sen jag skaffade min STE för 9 månader sedan så har den största fritiden gått åt till att glo på demos.

I SAK-magasinet står det ju inte så mycket om demos så jag tänkte att jag tar och skickar upp en text. För de som inte vet vad ett demo är, så kan man säga att det är som en musikvideo där demogrupperna fajtas om vem som kan knö in mest saker som händer samtidigt. (Bland annat...)

Kulturmilk?

Varför inte ta och berätta om ett par demos? Ett demo som alla med STE borde ha är KULTURMELK från Imagina. Det börjar med ett kort intro där det först visas en bild på en Imaginalogga (Snygg!) och sen kommer en stjärnscroller (För de som inte vet vad en scroller är så borde det klarna upp om man säger att scroll betyder pergamentrulle på svenska...) och en text. Allt detta till digital musik, soundtracker-låtar.

Sen så ska man trycka på space och då börjar härligheten. Ännu en logga som flyger över skärmen, ringar som åker omkring och en massa annat snyggt. Som sagt, detta är ett demo som alla borde ha, men tyvärr endast för STE. Ett annat bra demo som både funkade till ST å STE är demot "My socks are weapons". Det börjar med en bild(t)(M) på ett par blixtrar som slår ner i ett hav och sen kommer en massa bollar och åker mot skärmen och en stor text berättar lite om demot. Även detta demo har digital musik. (För min del så hatar jag ST:ns trekanaliga blipp-blopp musik, det låter betydligt bättre på STE men det låter jag vara osagt).

Olika grupper

Gruppen som har gjort demot kallar sig för Legacy och det är ett par roliga typer. Ett annat demo som alla borde ha är demot "Ooh crikey wot a sorcerer" som betyder något åt, "Åh jösses vilken stekhet dag!". Det första som händer (efter inladdningen förstås (STOS?)) är att det kommer en grymt snygg bild som är

gjord av Spaz. Man trycker på space och nu kommer lite info, snygg font, och en mycket bra låt. Det finns 7 skärmar (delar) av demot och ingen av delarna är dålig, alla håller mycket hög kvalite.

Intresserad?

Det är gruppen The Lost Boys som har gjort detta demot, men av vad jag har förstått så har pöjkara (Göttebosska) lagt av med demos. Jag hoppas att du som inte har hört talas om demos förut har blivit (i alla fall lite...) intresserad av demos.

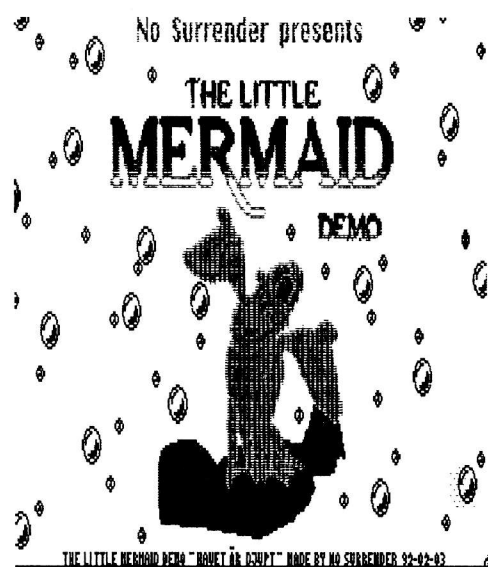
Om du undrar var du kan få tag i demos någonstans så kan du beställa från det demobibliotek som jag driver. Det finns just nu cirka 90 demodisketter att välja mellan, det kan tyckas lite men jag har bara drivit det i cirka 6 månader. Varje demo kostar 5 kronor utan disk och 15 med disk. En lista får du för 5 kronor. Om du undrar varför det kostar med lista så beror det på det alltför höjda priset.

Mer info får du om du skickar en femma till:

STEDEMOteket
c/o Emil Svanängen
Strömsbergsvägen 53
553 08 Jönköping

Mer artiklar om demos kommer kanske i framtiden, ha det fint och dema mera!

/Emil Svanängen, Medlem nr 800

SKRIVA PÅ DATOR

Det som de flesta Atariägare använder sin dator till, förutom spel, är väl att skriva. Den som tidigare använt en vanlig skrivmaskin, vet vilken enorm skillnad det blir när man väl inhandlat sin ordbehandlare.

Att flytta stycken och rätta stavfel går som en dans, och Tipp-ex är ett minne blott. Jag tänkte skriva och berätta lite om vad jag har lärt mig om skrivande på Atari. Jag är inte på något sätt "proffsskribent" men jag hoppas du kan få ut något av det ändå.

Utrustning

Vad behöver man för att underlätta skrivandet? Ja, det beror på hur mycket man skriver, vad för slags skrivande det är och hur mycket man har att spendera. I datorvärlden finns det alltid EN sak till att köpa, och det gäller att hålla huvudet kallt och varken över- eller underskatta sina behov.

Hårdvara

En Atari med 512 Kb räcker för de flestas behov, men alltför av de nya ordbehandlingsprogrammen kräver faktiskt 1 Mb. Detta gäller speciellt om man vill använda olika typsnitt och bilder i sina dokument. Ett Typsnitt är ett alfabetet som ser ut på ett visst sätt. Det finns raka, enkla stilar som passar bäst till stora textmassor, och det finns stora, feta som passar bäst till rubriker. Sedan finns det också snirkliga, vackra typsnitt som passar bäst till kärleksbrev. Det är inte alla ordbehandlingsprogram som kan använda olika typsnitt, mer om det sedan.

Skrivare

Det är den andra nödvändiga hårdvaran för att skriva på dator. Jag har personligen lite svårt att förstå hur man kan ha dator utan att spara ihop till en skrivare. Det är ju då man kan få se lite resultat av sin hobby. Man kan skriva ut noterna till sin nya komposition, kretskortslayouten till sin uppfinning, manuset till snyftromanen osv.

Du visste väl att...

Du inte behöver flytta en fil i taget, till ex ramdisk eller soptunnan! Håll Shift nertryckt, medan du klickar på de filer du ska flytta. Flytta sedan en, och alla de andra följer med.

Det finns tre huvudtyper av skrivare:

Matrisskrivare.

Kallas även nålskrivare. Det finns två olika varianter av matrisskrivare: 9-nålars och 24-nålars. 9-nålarskrivare är den klart vanligaste skrivaren i hemdatorsammanhang. De billigaste kostar under 2000kr, och utskriften från en sådan räcker för de allra flestas behov. 24-nålars kostar mer men är både snabbare och skriver vackrare. Nu har dock priserna på nästa grupp skrivare sjunkit så mycket att man bör tänka sig för innan man köper en 24-nålars. För ungefär samma pris kan man få en:

Bläckstråleskrivare.

Fördelen med dessa är att de ger en mycket högre svärta och finare konturer på bokstäverna. Texten ser "proffsig" ut. Matrisskrivaren låter också som en stucken gris, medan bläckstråleskrivaren är nästan helt tyst.

De två BS-skrivare som är vanligast heter Canon BJ-10ex och HP Deskjet. Själv har jag just köpt en Canon BJ-10ex och är väldigt nöjd. Skolans datalärare använder till vardags NEC Silentwriter (en DYR laserskrivare) men blev ändå imponerad av min förhållandevis billiga Canons utskriftskvalitet. Be att få lämna tillbaka skrivaren om det inte fungerar hemma med din egen dator. Eller avtala med försäljaren, att du ska få ta med dig din dator och program och prova först. Att köpa skrivare är en stor affär, och den handlare som inte går med på detta ska du nog inte lita på.

Laserskrivare

Det som är utmärkande för en laserskrivare är hastigheten och kvaliteten. En utskrift från en sådan skrivare går att skicka direkt till

tryckeriet för tryckning. Priserna är därför också höga. Det börjar dock hända saker även på denna fronten. Det kommer många små billiga skrivare nu, som är tänkta för hemmabruk. Även med laserskrivare så gäller det att se till att dina program kan skriva ut på en sådan. Det är inte säkert att dina utskrifter blir lika vackra som försäljarens blev med hans IBM.

Hårddisk

Om du siktar in dig på något av de större ordbehandlingsprogrammen som kan använda olika typsnitt och bilder, så kommer du att märka att det blir väldigt jobbigt att byta disketter hela tiden. Ena stunden ska du ha bilddisken och nästa stund ladda in ett nytt typsnitt från en annan diskett. Vissa program blir nästan omöjliga att använda med enbart en diskettstation, speciellt om du tänkt dig använda något av de fantastiska DTP programmen (se nedan) som finns till Atarin. Vet du att du kommer att behöva ha full kontroll över utskriften, så är det nog idé att räkna in en hårddisk i priset. Men fundera över dina behov så att du inte köper för mycket. Om du bestämmer dig för att köpa hårddisk så undersök alternativen noga. Om jag skulle köpt hårddisk idag så skulle det definitivt inte bli vit den surrande, jättestora och dyra Atari Megafile. Men man lär sig av misstagen.

Mjukvara

Det finns många olika ordbehandlingsprogram till ST:n. Framförallt så är det tre huvudtyper:

Teckenbaserade.

Exempel på sådana är ST Writer Elite, First Word+, Protex, WordPerfect. Här ser du inte på skärmen hur bokstäverna kommer att se ut på pappret. Möjligheten att använda olika typsnitt är oftast begränsad av vad skrivaren har för inbyggda typsnitt. Det brukar på matrisskrivare bara vara en kopia av typsnittet Courier, vilket är "skrivmaskinstil". På bläckstråle- och laserskrivare finns det oftast flera. Fördelarna med en teckenbaserat program är snabbhet, och valuta för pengarna. Du får fler hjälpmedel för pengarna, exempelvis ordlista och seriebrevsfunktion.

SKRIVA PÅ DATOR

Grafiska ordbehandlare

Dessa använder inte skrivarens inbyggda typsnitt, utan skriver ut si-dorna punkt för punkt. Exempel på sådana är Script, Calligrapher och Signum. När man använder dessa så ser man på skärmen precis (förhoppningsvis) hur utskriften blir på papper. Med en enkel 9-nålars skrivare får man utskrifter som man, utan att skämmas, kan lämna in till universitetet e.dyl. Det finns många, många typsnitt (stilar) till alla dessa program.

Hjälpmedel

För att underlätta skrivandet kan man behöva en del hjälpmedel. Det första jag kommer att tänka på är en bra stol. Lägg inte ner tusentals kronor på en datorutrustning utan att köpa en bra inställbar stol. Lita på att kreativiteten ökar! Ett annat hjälpmedel är en hållare för böcker och lösa papper. Skrivbordet har en förmåga att bli fullt och det kan därför vara bra med en hållare för det du ska läsa från.

Men återigen: Sätt dig ner och fundera igenom dina behov. Du klarar dig kanske mycket bra med en 520 och en matrissskrivare. ST Writer Elite är en alldeles utmärkt ordbehandlare som inte kostar skjortan. Kom ihåg att det inte är utrustningen som avgör om du blir en bra skribent.

Markus Härnvi

Desktop Publishing (DTP)

Dessa program hamnar egentligen utanför en vanlig skribents behov. Men priserna utjämnas väldigt fort dessa dagar och mellanskillnaden mellan ett avancerat ordbehandlingsprogram och ett DTP program är nu inte större än någon tusen-lapp. Med ett DTP program får du full kontroll över hur dina sidor ska se ut. Du kan ha färdiga mallar med spalter, bildrutor mm. som du sedan fyller med lämpligt innehåll. Många tidningar görs med sådana här program (se t.ex. denna tidning). För att kunna använda ett DTP program behövs oftast minst 2 Mb i minnet samt hårddisk. En bra skrivare är också viktigt. En produkt blir aldrig bättre än vad den sämsta delen i din utrustning klarar av.

Exempel på DTP program är Calamus, Page Stream, Fleet Street Publisher och Timeworks Publisher. Jag använder en demoversion av Calamus för att göra snygga utsidor till mina skolarbeten. Med demoversionen kan man använda nästan alla funktioner, skriva ut, men inte spara. Det riktiga Calamus kostar c:a 3000 kronor. Många DTP program använder så kallade Vektoriserade typsnitt. Det innebär att du kan skriva med bokstäver i alla storlekar, från någon millimeter till flera decimeter, utan att de blir taggiga i kanten. Som du förstår så är möjligheterna obegränsade med ett sådant här program.

Du visste väl att...

genom att trycka ner Alternate, plus piltangenten, kan du flytta pilen på monitorn. Dvs utan att använda musen. För långsammare flyttning tryck på Shift+Alternate, plus piltangenten. Med Alt nedtryckt kan du dubbelklicka med insert.

Passa på!

Vi kan erbjuda ett antal Silver Reed SPAT maskiner till ett pris av 1000:-. OBS! begränsat antal.

Vad är nu detta för något?

En kombination av Kopiator, Skrivare och Flatbed-scanner i ett. Upplösning 200 DPI. Passar alla typer av Ataris maskiner och operativsystem som vi har testat.

Ingen garanti lämnas, därav det låga priset. Manual på tyska och engelska medföljer.

Medföljande programvara:

Integrerat program med Graphic, Text, Layout, Scanner, Printer. Skrivaren använder sig av termoskrift på typ faxpapper.

Intresserad?

Hör av er till Kent Andersson
Tel: 031-88 57 01

Säljer:

TILLBEHÖR

Forget Me Clock	300:-
Auto mouseswitch	295:-
Trippelmus	500:-

HÅRDDISK

Supra Hårddisk	3.995:-
Silencer	200:-

NYTTO

Harlekin II	681:-
GFA advanced prg	231:-
Harlekin I	306:-
Bokföring 1	Ring om pris.
Fakturerings 1	Ring om pris.
O.L.F Program	Ring om pris.
GFA Draft 2	731:-
GFA Assambler	681:-
GFA Basic 3.5	625:-
GFA G.U.P	331:-
GFA Raytrace	318:-
GFA Mission Cont	331:-
GFA Draft 3.0	1.250:-

BÖCKER

Calamus Handbok	395:-
Outline Art	270:-
Arabesque	270:-
ST/STE Handbok	395:-

MASKINER Ring om pris.

DIV

Läs modul posso	75:-
Possolador	195:-

OBS!

Fom 1 januari 1993 upphör vårt bankgiro.

All betalning till klubben skall ske via
postgiro 491 75 44 - 1

Nytt för PD-beställningar 649 73 54-8

OBS!

Datateknikens utveckling

Nybörjar-Data

Av Lars-Ove Wadén (C)1992

Artikelförfattaren arbetar med Nybörjardata inom ABF Uppsala. Där utbildningen sker på PC-maskiner. Där används GW-BASIC från MICROSOFT, som ett nybörjarprogram i programmering på PC-MASKINER. Samtliga programförslag i denna serie är anpassad för HiSoft och GFA. Det finns på diskett samtliga programförslag i följande filer.

1. HiSoft Samtliga existerande versioner från FirST BASIC till Hisoft BASIC V2.00.

2. GFA System 2 och V3.5.

Disketten kan beställas till en kostnad av 60:- från: Lars-Ove Wadén. Lidnersgatan 27. 754 42 Uppsala. Eller skicka in en egen diskett med frankerat svarskuvert, namn, adress påskrivet och 40:-.

Datateknikens Utveckling

Historiskt sett kan "DATORNS" tillkomst beskrivas i ett antal utvecklingsvägar. Det vi i dagligt tal kallar datorer kom i början av 1960-talet med de så kallade stordatorerna för administrativ databehandling hos större företag och myndigheter. Det som fanns i programspråk var Maskinspråk, alla kommandon och instruktioner skrevs in i binära tal, ettor och nollor, denna typ av språk kallas lågnivåspråk. Något som ställde mycket höga krav och matematiska kunskaper på programmeraren.

Detta språk var även anpassat till en datortillverkare och datortyp. Samtidigt utvecklades det vi i dagligt tal kallar Högnivåspråk FOTRAN. LISP. Dessa utvecklades för rent vetenskapliga och tekniska tillämpningar. Det första egentliga Högnivåspråket som uppfyllde kravet för vetenskapliga och tekniska tillämpningar. Samtidigt som en viss standard utvecklades var tillkomsten av Högnivåspråket BASIC.

Hålkort?

Maskiner matades utifrån med HÅLKORT. Vad är hålkort? Det är remsor med utstansade hål som blev informationskälla för DATORN. Jämförelse i dag är läspennor och kortläsare. Nackdelen på dom tidigaste var avsaknaden av Dataskärmar.

Alla uppgifter som matades in skulle matas ut genom skrivare. Ett exempel på hålkortsregistrering är Televerkets gamla räkningar, som ut-sändes som stansade inbetalningskort. Vad dessa stordatorer utförde för arbete i registrering, statistik, m m kan jämföras med vad en miniräknare utför i dag.

Andra vågen

Den andra datavågen i datateknikens utveckling kom c:a tio år senare då den första generationen av dataskärmar utvecklades. Datorerna blev nu lättare att arbeta med genom att Terminalarbetet förändrades. Att som tidigare enbart arbeta med en terminal, som enbart bestod av ett tangentbord med stora bokstäver och en skrivare som samtidigt skrev ut det som inmatades till datorn.

Nu blev det betydligt tystare i dåtidens datorhallar. En terminalplats bestod av tangentbord och dataskärm. Datorerna började även att krympa i storlek. Dels genom förbättrade material (renare komponenter) samt tillkomsten av transistorer anpassade för datorer. Det är nu som dom första programspråken kom, som var ett mellanting mellan Lågnivåspråk och Högnivåspråk, Assemblerspråk och C-språk. Ett mycket maskinnära språk. Men med egna ord och kommandon för att helt behöva skriva i Binära tal vid inskrivning.

Tredje vågen

Den tredje datavågen kom i mitten på 1970-talet. Det är nu som vi egentligen börjar kunna uppfatta det vi idag anser som rent självklart. En maskin som inte krävde ett eget rum, kylanläggning eller eget kraftverk.

Samtidigt började datorerna utrustas med Chips (LSI-Teknik), mikrokretsar som innehåller enorma mängder transistorer. Minneskapslar utvecklades för datorer. Där värden resistent kunde bevaras, även om maskinen stängdes av.

5000 år

Egentligen är inte Data-maskinen något nytt. Människan har sedan urminnes tid försökt och lyckats skapa maskiner för att hålla reda på uppgifter och behandla dessa.

Det första kända hjälpmedlet för människan att behandla data brukar man säga utgöra kulramen. Redan för omkr 5000 år sedan är

den känd som räknerekskap. Ännu fanns inte nollan med som symbol vid räkning av andra siffror. Siffer-symbolens fader och skaparen av algoritmen var matematikern och forskaren Al-Kowarismi c:a 800 före vår tidräkning.

Binära fadern

Till Binära talens fader Leibnitz som 1679 framlade teorin om ett system som kunde räkna med ettor och nollor.

Den första räknemaskinen kom 1623, tillverkad av Wilhem Scnicard.

Hålkortens tillkomst var för att underlätta tillverkningen inom vävnadsindustrin. Redan på slutet av 1700-talet fanns det maskiner som styrdes genom enbart hålkort vid vävning av stora väggtaflor. Fina tyger med mönster tillverkades med hjälp av hålkort. Det första försöket att behandla data och analysera stora datamängder med hålkort var vid folkräkningen i USA 1890. Andra användningsområden för hålkort är självspelande gamla musikinstrument.

Bakgrund

Mot bakgrund av detta är egentligen inte datorn någon ny revolterande maskin, utan snarare var det tillkomsten av att kunna sammanföra olika kända tillämpningar i ett och samma medium som blev "DATORN".

Vad du använder har sin grund från c:a 5000 år före vår tidräkning.

Det som egentligen är det svåra att skapa är ett lätt och samtidigt smidigt kommunikationsprogram mellan Människan och Datorn.

Det är du som avgör i dag vad du anser är rätt programspråk, inte vad andra anser! En god start för programmering är att börja med ett Högnivåspråk.

Vi lär oss programmera i BASIC - del II

Lärde ni er något av förra numrets innehåll? Var det för mycket? Hoppas ni har hunnit smälta det i alla fall, för nu kör vi på med mer kommandon som lägger grunden till Basic, plus lite STOS-specialare, bara för er som valde *STOS*! (Ja, jag ÄR mutad av Mandarin.)

I förra numret tog vi upp:
PRINT GOTO END NEW GOSUB
FOR...NEXT variabler & strängar.

Jag antar nu att ni kan detta någorlunda, samt grunden för Basic, med tanke på hur ni skall skriva in program med radnummer, och hur man skriver in direktkommandon, samt rensar program och kör igång dem.

LIST

Med detta kommando kan du få dina programrader visade på skärmen. I STOS pausar du med mellanslag, om programmet skulle ta upp mer än en skärmsida. Avbryter gör du med Esc eller Control+C. Du kan ge olika data med LIST:

LIST listar hela programmet

LIST 100- listar alla rader från rad 100 och framåt

LIST -100 listar alla rader till och med rad 100

LIST 200-300 listar alla rader mellan 200 och 300

Har du en printer kan du skriva LLIST på samma sätt, och då få listningen utskrivnen på printern istället för på skärmen. Ladda Config.bas från huvuddisken med: load "config.bas" och prova sedan LIST-kommandot!

SEARCH

Ett mycket kraftfullt kommando, ENKOM för STOS (så vitt jag vet). Genom att ange en söksträng kan du leta igenom stora program efter den samma. Sätt i Accessory Disk, och skriv följande:

load "Sprite.Acb"

search "anim"

7050 M=0 : gosub 10700 : anim off :
sprite off : update : gosub 7325 : loke
start(1)+4,\$12 : erase 8 : update off

Vi letade efter "anim" och STOS, fann det först på rad 7050. För att fortsätta leta efter fler ställen,

skriver du bara "SEARCH". Du kan begränsa letandet till vissa rader, genom att som för LIST skriva:

SEARCH "anim",1-9000

STOS letar då bara från rad 1 till 9000 när du frågar.

CHANGE AS to BS (,start-end)

Fungerar som Sök och Ersätt i en ordbehandlare. STOS letar efter den första strängen, och ersätter den med den andra. Prova följande (sid 28 i boken):

new

10 AX15B=1

20 for I=1 to 10

30 AX15B=AX15B+AX15B

40 print "Summan av variabeln AX15B är ";AX15B

50 next I

Alla kommandon här har vi tagit upp, så det skall inte vara några problem för er som har läst att förstå innerbörden. Skriv nu:

CHANGE "AX15B" to "COUNT"

...och lista programmet med "LIST", så får du se vad som har hänt!

10 COUNT=1

20 for I=1 to 10

30 COUNT=COUNT+COUNT

40 print "Summan av variabeln COUNT är ";COUNT

50 next I

AUTO

Japp, tyskalektion igen! No kidding. Med det här underbara kommandot slipper du skriva radnummer när du skriver in ditt program. Datorn gör det AUTO-matiskt åt dig. Skriv följande:

new

AUTO

Datorn skriver nu ut "10" åt dig, och du kan själv skriva in någonting, exempelvis PRINT "HejsAn HoPpSaN!". Därefter skriver datorn ut "20", och du fortsätter på samma sätt. Skriv här ex GOTO 10. När datorn sedan skriver "30", så tryck bara på Return, så avbryts autonummeringen. När du senare skriver AUTO igen, fortsätter datorn på rad 30. Prova själv!

AUTO kan användas på flera sätt:

AUTO 20 startar exempelvis numreringen på rad 20.

AUTO 20,2 startar på rad 20, och ökar sedan i steg om 2.

Det var lite om STOS speciella kommandon. "Lyx", kanske en del kallar det, men jag vill påstå att det gör det lättare att programmera på ett eller annat sätt.

Nu över till Basic i allmänhet. Vi har än så länge bara matat UT data, nu är det dags för oss, användaren av datorn, att mata in data till DATORN, som vi sedan kan behandla. Inmatningen kan skötas på olika sätt, men ett vanligt är följande:

INPUT (text);variabler och/eller strängar

10 input "Vad är ditt namn?";namn\$

20 print "Nej,men hejsan ";namn\$;"!"

30 end

Programmet ovan är det enklaste man kan göra, tror jag. Med kommandot INPUT skriver vi ut den text som följer efter kommandot, och sedan lagrar vi det inmatade (som DU matar in), i strängen namn\$. Efter det skriver vi ut en text, tillsammans med strängen namn\$, som då är exakt samma som det du matade in. Se förra numret om PRINT-satser. Vi kan ändra rad 10 till:

10 input namn\$

...och då blir det kanske lite lättare att förstå. Den text som vi skrev ut med Input-kommandot är alltså valbar, man behöver inte ha med den. Om du vill kan du även ändra Input-satsen så att datorn frågar efter ett tal. Tal lagras, som ni kanske minns, i variabler, inte strängar. Då skriver vi istället:

10 input "Hur gammal är du?";gammal

20 print "Jasså du är";gammal;" år gammal."

25 print "Du har";100-gammal;" år kvar innan du är 100!"

Som ni ser så ändrade vi "destinationen" för datan som du skall mata in, från en sträng till en variabel istället. Dessutom la vi till rad 25, som utför en liten beräkning mitt i PRINT-satsen, och det går ju alldeles utmärkt. Vi räknar ut vad 100 minus det tal vi matar in blir, matar du tex in 25 så har du 75 år kvar tills du är 100. Ex:

run

Hur gammal är du? 37

Jasså du är 37 år gammal.

Du har 63 år kvar innan du är 100!

Ok

forts

Vi lär oss programmera i BASIC - del II

Säg nu att vi vill mata in en text i datorn, på en rad. Skriv "NEW" för att rensa minnet, och skriv sedan:

```
10 input text$
20 print text$
```

Kör programmet med "RUN", som vanligt, och skriv in följande text (OBS! Viktigt):

Hejsan, jag heter Sune Skurt Lillemört.

Datorn skriver sedan ut texten, men VAD HÄNDE?? Hejsan

Jo, du skrev ett komma mitt i texten, efter "Hejsan". Datorn använder nämligen komma som separering av variabler eller strängar, i en enda Input-sats. Det betyder med en enklare förklaring, att du kan mata in flera variabler eller strängar med en enda Input-sats. Skriv följande program och kör igång det, så får du se:

```
10 input "Skriv in fem tal, och separera dem med kommatecken: ";a,b,c,d,e
20 print "Talen är: ";a,b,c,d,e
30 print "Summan av dem är: ";a+b+c+d+e
```

På samma sätt kan du alltså göra med strängar, och du kan mixa dem i samma input-sats. Prova!

Men hur gör vi nu om vi INTE vill att datorn skall hacka av våra texter mitt itu, om vi vill ha med kommatecken. Jo, då skriver vi istället:

LINE INPUT(text);variabler och/eller strängar.

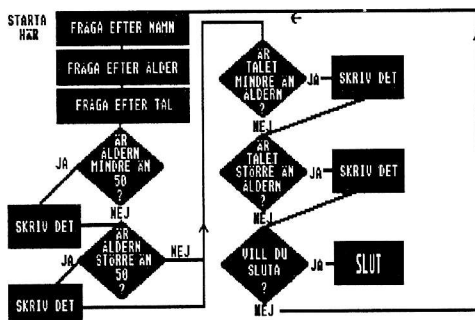
Det kommandot separerar data med RETURN istället för komma, så nu kan du skriva komma med i dina input-satser.

new

```
10 line input A$
20 print A$
```

Den här gången gick det, eller hur? Du kan på samma sätt som med INPUT mata in flera variabler eller strängar på en gång, men nu separerar du dem alltså med ett tryck på RETURN.

Nu skall vi börja krängla igen, och den här gången med något som kallas för Villkors-satser i Basic. Det hela går ut på att vi talar om vilka villkor som gäller för datorn, och i programmet kan vi kolla om data uppfylls av dem. På det sättet får vi våra program att agera "smart".

IF...THEN (ELSE)

Förenklat: OM villkor uppfylls DÅ händer någonting ANNARS någonting annat.

```
10 input "Vad heter du?";namn$
20 input "Hur gammal är du?";gammal
30 input "Skriv ett valfritt tal";talet
40 if gammal<50 then print "Du har inte fyllt femtio än!"
45 if gammal>50 then print "Du har firat din femtioårsdag!"
50 if talet<gammal then print "Ditt tal är mindre än din ålder!"
55 if talet>gammal then print "Ditt tal är större än din ålder!"
60 input "Vill du sluta? (JA eller NEJ)";jn$
65 if jn$="JA" and jn$="NEJ" then print "JA eller NEJ!";goto 60
70 if jn$="JA" then goto 90 else goto 10
90 print "Nu är det roliga slut, tyvärr!"
95 end
```

Jag kommer nu att gå igenom IF...THEN (ELSE) raderna så att man förstår mer av "snacket":

40 OM variabeln Gammal är mindre än () femtio DÅ skall datorn skriva ut print-satsen. 45 OM variabeln Gammal är större än () femtio DÅ skall datorn skriva ut print-satsen på denna rad istället. 50 OM variabeln Talet är mindre än () variabeln Gammal skriv då ut texten. 55 OM variabeln Talet är större än () variabeln Gammal skriv då ut denna text istället. 65 OM strängen JN\$ ej är lika med () "JA", och (AND) ej är lika med "NEJ", skriv då påminnelse och gå till rad 60. 70 OM strängen JN\$ är lika med () "JA" gå då till rad 80, ANNARS (ELSE) så gå till rad 90.

Observera villkoren: om JN\$ ej är lika med JA eller NEJ, kommer datorn aldrig till rad 70, och på rad 70 finns bara två möjligheter efter villkoren som ställts på rad 65. För att ytterligare förklara det hela har jag ritat ett sk flödesschema över programmet, som kanske ytterligare

visar och förklarar för er.

Lägg märke till att om du matar in talet 50 i första Input-satsen, så reagerar datorn inte på detta, eftersom det inte finns någon instruktion för den, hur den skall göra när "gammal" är lika med 50. Prova om du kan göra en sådan villkorssats själv. Likadant är det med "talet", om det är lika med din ålder, ja då gör datorn inget mer än går till nästa fråga.

Vi kan alltså använda större än (>), mindre än (<), lika med (=) och ej lika med (<>) som villkor, samt AND och OR (och/eller).

Mer än så här tror jag inte vi skall gå igenom denna gång. Det blir en hel del märker jag, när jag sitter här och knappar. Nu skall jag bara korrekturläsa, så allt stämmer också, det är ju ganska viktigt. Tyvärr hade chefis trixat till det i förra numret, så listningen kom åt fanders. Därför provar vi att publicera den igen, med förhoppning om att det skall gå bättre.

Rolf Johansson, fortsättning följer.

5 rem KOM IHÅG ATT HA CAPS-LOCK PÅ SATT NÄR DU SVARAR!

```
10 mode 1 : key off : curs off : hide on : click off
```

```
15 dim OD$(10)
```

```
20 print "Gissa ordet" : print : print
```

```
30 for X=1 to 10 : read OD$(X) : next X
40 GISSAOD=rnd(9)+1
```

```
50 GISSAOD$=OD$(GISSAOD)
```

```
60 print "Jag håller ett ord hemligt, gissa vilket det är!" : print : print
```

```
70 for X=1 to len(GISSAOD$)
```

```
80 PANG=len(GISSAOD$)*10
```

```
85 for Z=1 to len(GISSAOD$) : print "Z"; : next Z : print
```

```
90 print left$(GISSAOD$,X)
```

```
100 input "Vad gissar du? ";GISSA$
```

```
110 if GISSA$="" then end
```

```
120 if upper$(GISSA$)=GISSAOD$ then print "Alldeles mitt i prick! Grattis, du fick "+str$(PANG)+" poäng." : end
```

```
125 if X=len(GISSAOD$)-1 then print "Du har misslyckats. Ordet var: "+GISSAOD$+"." : print "Bättre lycka nästa gång!" : end
```

```
130 print : print "Nej, det var fel." : PANG=PANG-10 : next X
```

```
500 data
```

```
"MUSMATT","NYCKELHÅL","HÅRDISK","DATORBORD","MODEM","SVENSKSPRÅKIG","ALLMÄN","KULTIVERAD","INTRESSERAD","SOFISTIKERAD"
```

STOS i stället för TOS så man inte får huvud-MOS

Det har efterlysts ideer och listningar till STOS så därför skickar jag in lite, så Rolf Johansson slipper att känna sig helt ensam med STOSen.

Men först ska jag gnälla lite på layouten i tidningen vid listningar. Alla radnummer bör stå längst till vänster på en ny rad och inte som listningen till 'GISSA ORDET' i förra nummret (3/92) där flera radnummer står i samma rad eller 'block' t ex 10-15, 20-30, 60-70 och den stora klumpen med 110, 120, 125 och 130.

Om någon, speciellt en nybörjare med STOS skriver av detta i tidningen så kommer dom att kasta STOSen genom fönstret. Jag har sett nybörjare börjat skriva, och dom brukar skriva av listningarna exakt som dom står och i detta fall leder det absolut till en större hjärnblödning.

Detta är inte på något sätt Rolfs fel utan en miss från tidningens sida som är lätt att göra om man inte basic-programmerar själv. Att ha listningar på åtminstone 2 spalter skulle underlätta både för tidningen (som skulle få lättare att få radnumren rätt) och läsarna.

Och nu ett par frågor som jag skulle vilja ha svar på.

Om man gör lite grafik t ex circlar eller laddar in en bild till skärmen och öppnar ett fönster (inte på väggen) och sedan stänger detta igen, så vart sjutton tar grafiken vägen?? Den försvinner lika fort som lönen, den enda lösningen jag har kommit på är att kopiera skärmen till en bildbank eller en sträng före öppnandet av fönstret, för att sedan kopiera tillbaka den till skärmen när man stänger fönstret igen, men detta skapar en del problem då 32Kb blir använt i onödan samt ett irriterande blink vid kopieringen. Ska man öppna/stänga flera fönster med grafik i bakgrunden så blir det totalkaos, så en bra lösning till detta skulle uppskattas mycket.

Då jag mest gör nyttoprogram med STOS, så använder jag högupplösning rätt så mycket och har därigenom hittat ett fel som retar mig. Om jag försöker att öppna ett fönster med maximal bredd, med t ex WINDOPEN 1,0,8,80,10,4 får jag error Nr:72 (WINDOW TOO LARGE) men det går utmärkt vid medelupplösning, så i praktiken har jag större teckenupplösning i medel än högupplösning.

När vi nu är inne på error så verkar det vara något fel på dom också. Jag brukar lägga in en rutin så programmen klarar av error utan att lägga av, utan varnar för felet och begär ett annat förfarande av användaren. Det finns en del errorfunktioner för t ex disken (inte i köket!) bl a skrivskyddet, disk (kanon) full m.m, men med STOS V2.4 (ST) så meddelar STOS med Nr:52 (DISK ERROR) även om det är skrivskyddet som är på error Nr:50 (DISK IS WRITE PROTECTED). På version 2.6 (STE) så är det error för skrivaren som inte aktiveras, t ex att skrivaren inte är ansluten/påslagen. Så det är alltså error på errorerna. Nu slutar vi med eländet och hoppar över till lite andra saker.

Som jag skrev innan så programmerar jag mest nyttoprogram och försöker få dom att kunna starta från alla upplösningar. Arbetar då oftast i hög/medel därför texten stämmer mellan dessa (80*24) och med XGRAPHIC/YGRAPHIC så får man fram dom rätta pixelraderna till zoner m.m, även DIVX/DIVY är utmärkta att använda till grafiken. Men en del listningar jag har sett använder bara svart/vit eller också är det lite klumpigt gjort med typ: IF MODE=1 THEN PEN 2 vid varje färgbyte.

Om man istället lägger ned lite jobb i början av programmet så blir inte färgbytena något problem t ex:

```
50 P0=0:P1=1:P2=1:P3=1:PALETTE $000,$777 : IF MODE=0 THEN MODE 1
52 IF MODE=1 THEN P2=2:P3=3:PALETTE $000,$777,$070,$700
```

Dom här raderna gör att programmet går över till medel i färg och dom 4 färgerna är tillgängliga med t ex PEN P2 och i högupplösning blir P2=1 så inget error vid färgändring uppstår.

Appropå listningar!! Ni som sitter och klämmer på listningar hemma och tycker att det är jobbigt att skriva om dessa till en ordbehandlare kan jag ge ett tips, ladda bara in programmet i STOS och spara sedan ned detta med endelsen .ASC och hela programmet (UTOM BANKERNA) sparas som ASCII-fil. Detta har dom fördelarna att du slipper skriva om hela listningen och du får en exakt kopia av ett fungerande program utan fel-skrivningar. (Om du nu inte skrivit fel från början.) Se instruktionsboken sidan 50.

Och nu listningarna (äntligen!!)

Dessa är bara grunder och det är upp till er att bygga ut dessa till kompletta program med er egen fantasi, för det brukar vara lättare att lära sig med egna experiment. Dom är visserligen fullt körklara men t ex den 1:a listningen skulle passa menystyrt, och lägg gärna in en sparrutin för PI-bilder, men tänk på att du får rätt upplösning, läg, medel eller högupplösning.

Listning 1 ritar olika mönster med nästan obegränsade valmöjligheter och fungerar i alla upplösningar. I rad 102 justerar du koderna som följande: HD#=pixelbredd (319,639) VD#=pixelhöjd (199,399) K1-K3= dom koderna som du ska ändra på för att få olika mönster och kan i princip vara vilka som helst, men inte negativa tal. GR=gradantal och styr hur tätt grafiken ritas ut, *90 måste stå kvar för att få en komplett grafik. TYP=grafiktyp 1=punkter 2=linjer från centrum 3=anslutna linjer SH= färgshiftning 1=JA 0=nej ST= färgstart av shiftning (0-14) SP=shifthastighet (1-XX) (1=snabbast) All färgshiftning är enbart i lågupplösande och färgerna kan du ändra i rad 104.

Nästa listning är ett sätt, att med

PIE-chart och SHIFT kommandon lura ögat att tro att cirklarna roterar, men det är bara färgerna som byter plats. När ni kör programmet så tar det lite tid att starta för det är en

forts

STOS i stället för TOS så man inte får huvud-MOS

massa piecharts som ritas ut innan den sätter igång att rotera. Naturligtvis så kan ni ändra färgnyanserna och det är dom sista färgerna 10-15 som används. I rad 118 så kan du ändra hastigheten genom SHIFT X,10 där X är mellan 1 och uppåt med 1 som snabbast. Datalistan är uppbyggd så här: radien, steg, färgstart, färgstegring. Radien är storleken på cirkeln, steg är 'step' i for-next slingan och avgör storleken på piechartens tårtbitar, färgstarten är direkt kopplat till färgstegringen och bör alltid vara 10 om färgstegringen är 1 men 15 om stegningen ska gå baklänges -1. Med baklänges stegring roterar den cirkeln åt andra hållet än dom övriga. Du kan öka på antal datarader men då måste du öka for I=1toX i slingan i rad 110 med lika mycket. Denna listning fungerar endast i färgupplösning. (Låg/medel)

Nästa listning är en variant på föregående listning, så när du har sparat ned den så skriv DELETE 110-128 och tryck [RETURN] så slipper du skriva om 110-102, som du får fram med LIST. Färgupplösning även här och denna tar lite längre tid att få fram då det är ännu fler piecharts som ska ritas ut. Skyll inte på mig om du får ont i det biologiska minnet (vet du inte vad det är så lär du inte få ont i det.. eller?)

Ingemar Ericsson

```
100 key off : cls : curs off : hide : palette $0,$777 : COL=1
102 HD#=319 : VD#=199 : K1=55 : K2=8 : K3=71 : GR=30*90 : TYP=3 : SH=1 : ST=8 : SP=3
104 if mode=0 then palette $0,$777,$770,$740,$700,$70,$40,$7,$310,$420,
    $700,$770,$70,$47,$777,$707
106 C=HD#*2 : D=VD#*2 : RD#=HD#*2.5 : if HD#*1.25*VD# then RD#=VD#*2
108 if mode=0 and SH=1 then shift SP,ST : ink ST : COL=ST
110 for KH#=0 to 2*pi step pi/GR
112 A=cos(K1*KH#)*1.25*sin(KH#*K3)*RD#
114 B=sin(K2*KH#)*sin(KH#*K3)*RD#
116 A=A+HD#*2 : B=B+VD#*2 : on TYP goto 120,122,124
120 plot A,B : goto 126
122 draw C,D to A,B : goto 126
124 draw C,D to A,B : C=A : D=B
126 if mode=0 and SH=1 then inc COL : if COL=16 then COL=ST
130 ink COL : next KH# : bell : wait key : default : end
```

Listning 2

```
100 key off : cls : curs off : hide : flash off : if mode=1 then mode 0
102 palette $0,$777,$335,$770,$711,$730,$606,$707,$737,$7,$210,$321,$432,
    $543,$654,$766
110 for I=1 to 5 : read R : read STE : read C : read CST : ink C :
    for J=0 to 3600-STE step STE
112 pie 160,100,R,I,J+STE : C=C+CST : if C=16 then C=10
114 if C=9 then C=15
116 ink C : next J : next I
118 shift 2,10 : bell : wait key : default : end
120 data 100,10,10,1
122 data 80,20,10,1
124 data 70,30,15,-1
126 data 60,15,10,1
128 data 40,40,10,1
```

Listning 3

```
100 key off : cls : curs off : hide : flash off : if mode=1 then mode 0
102 palette $0,$777,$335,$770,$711,$730,$606,$707,$737,$7,$210,$321,$432,
    $543,$654,$766
104 R=100 : ST=10 : C=10 : ink C
110 for I=1 to 10 : for J=0 to 3600-ST step ST
112 pie 160,100,R,I,J+ST : inc C : if C=16 then C=10
114 next J : R=R-10 : ST=ST+5 : C=10 : next I
116 shift 1,10 : bell : wait key : default : end
```

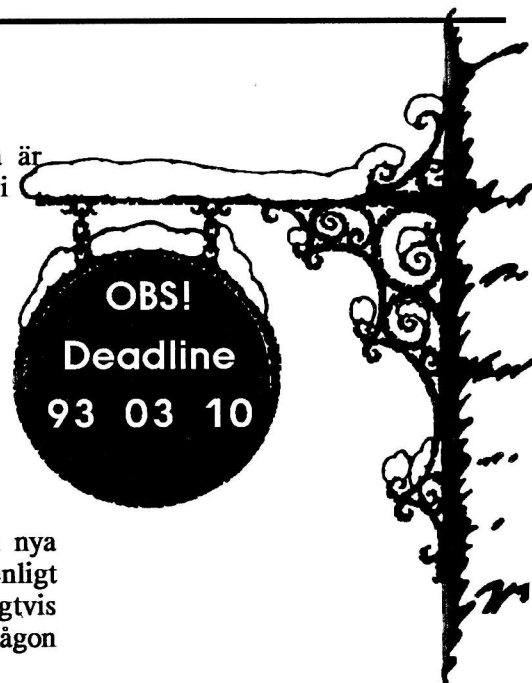
Listning 4

STOS och versionsnummer

Överallt har det cirkulerat frågor om STOS-versioner, och vilka datorer dessa är anpassade till. Vi presenterar här en liten lista på de olika versionerna som vi HOPPAS skall stämma.

Version	TOS/dator	Anm
2.3	-1.2 (ST/F/M/FM)	Första versionen ut
2.4	-1.2	För STOS Compiler 1
2.5	1.4	Rainbow TOS
2.6	1.4-1.62	För STE modellerna
???	1.41.62	Uppdat för Compiler?

Som ni ser, så har Mandarin alltså stadigt uppgraderat STOS allteftersom nya TOS kom. Runt om i BBSerna cirkulerar nu en "uppgradering", som enligt rykten skall göra så att STOS fungerar på TOS 2.xx och 3.xx, och möjligtvis 4.xx (Falcon 030). Varifrån programmet kommer vet jag inte, kanske någon tidning?

Svenska Atari Klubbens PD-Lista

OBSERVERA ATT VI INTE LÄMNAR NÅGON GARANTI PÅ PROGRAMMEN MEN VI BYTER GIVETVIS UT DISKETTER MED FABRIKSFEL. VI HÅLLER NU PÅ ATT FÖRNYA BIBLIOTEKET OCH DET INNEBÄR ATT VISSA AV VÅRA TIDIGARE DISKETTER HAR FÅTT NYA TITLAR. PROGRAMMEN ÄR I "AS-IS" BASIS.

Diskpris: 40kr/disk för medlemmar. (Ange medlemsnummer) 55kr/disk för icke medlemmar. Dubbelsidig diskett uppdelad på två enkelsidiga: Dubbla priset.

Publik Domain. (PD-program) står för gratis program, som får kopieras fritt. De är gjorda av programmerare som i stället för att ta betalt för sitt arbete ställt sina program till användarnas förfogande. Ofta innehåller de adressen till den som gjort programmet, man kan då kontakta denne för att köpa nyare versioner av programmet och ibland även en manual.

Försäljningsvillkor. Vi säljer inte PD-program, de är gratis. Vi säljer vår kopierings, urvals och distributions-service. Därför kan vi inte garantera att programmen fungerar till 100%. Även om det är vår målsättning. Vi kan inte heller ta ansvar för eventuella skador som orsakas av användning av de program som vi distribuerar. Eventuellt ansvar ligger hos den person som skrivit programmet. Så långt det är möjligt försöker vi naturligtvis svara på dina frågor och hjälpa dig med de problem som uppstår. Vi lovar att försöka, inte att lyckas. Vi förbehåller oss rätten att när som helst ändra innehållet på disketterna, eller att helt dra in dem.

Uppgraderingar. Vi kommer inte att uppdatera de program som ligger på disketterna. Nya versioner kommer att läggas på nya disketter, om den nya versionen skiljer sig väsentligt (till det bättre) från den tidigare. Undantag kan förekomma.

Vi vill ha dina program. Har du skrivit ett bra program? Har du löst något problem som andra kanske behöver hjälp med? Har du gjort ett fantastiskt demo? Hör av dig!!!

Beställning av PD-diskar sker enklast på postens postgiroblanketter till "Svenska Atari Klubben" postgironummer 491 75 44-1. Ange ditt namn, adress, ev medlemsnr, beställningsnr. Pris per diskett för medlemmar endast 40:-, icke medlemmar 55:-. Med reservation för prisändringar. Det tar ca två veckor för leverans.

SAK001-STARTDISK (Enkelsidig) Autogem, LRC, Monoemu, Sticker, Fastcopy, Intram, Monomom2, Monoskydd

SAK002-NYTTO Nr 1 (Dubbelsidig) Agenda, Calculator, Disktop2, Sbase, Kkasten, STcalc, ProVerw, VLFIBU, **RTC12**

SAK003-KOMMUNIKATION (Dubbelsidig) ANSI, Uniterm, Videotex

SAK004-MIDI SPECIAL (Dubbelsidig) CZdumpMIDldrum, MIDldump, MIDIplay, Sequene 32, Synthi, TX81Z

SAK005-SPEL Nr 1 (Färg, Dubbelsidig) Laserbase, Starbattle, Monopol, Twogames

SAK006-SPEL Nr 2 (Färg, Dubbelsidig) Asaluff, Score4, Black Jack, Yatzzy, Checker, Breakanoid, Fractal, Firestorm, Jackpot, Missile, Life, Pacman, Othello, Riptcord

SAK007-SPEL Nr 3 (Svartvit, Dubbelsidig) Diamond Miner, Iviac Pan, Patience, Adventure, Anduril, Yatzzy

SAK008-SPEL Nr 4 (Svartvit, Dubbelsidig) Chessers, Daleks, Fractal, Gombang, Happy4, Kkrabat, Maziacs, Night, Ogre, Pyramid, Spacewar

SAK009-GRAFIK Nr 1 (Färg, Dubbelsidig) Neochrome-bilder

SAK010-GRAFIK Nr 2 (Svartvit, Dubbelsidig) Artist, Diverse bilder

SAK011-PROGRAMMERINGS Nr 1 (Dubbelsidig) Adventure, Disassembler, Grabber, Fed, Numbers, Pascal2, RSC-Analys, Snapshot, Templemon

SAK012-START Nr 2 (Enkelsidig) Dam, Command, Contents, Dcopy, Directory-Search, Dirtree, Discus, Diskmanager, Format, Intersect, Loadkbd, Rambuffer, Nofrill, Undelete

SAK013-GRAFIK Nr 3 (Svartvit, Dubbelsidig) Public Painter, Megablitz, Little Painter, Studio

SAK014-START Nr 3 (Enkelsidig) Amiga-Em, Format, Loader, Font, Volume, RDCV, Freeram, Snapshot, WD400, DBLBOO, Dspeed, Sterm, Ram, Sectedit

SAK015-START Nr 4 (Enkelsidig) Sort, Format2, Undelete, ACC-load, TI59, MacPan, Spooler, Clock, Diskfix, Dcopy17, IBM-PC, Lotto, STspeech

SAK016-NYTTO Nr 2 (Dubbelsidig) Font Master, Label, Label Maker, ST-Label, Paste Adress

SAK017-SPEL Nr 5 (Svartvit, Dubbelsidig) Gilgalad, Invaders, Minenfeld, Minigolf, Missile, Puzzle, Snafu, Target

SAK018-SPEL Nr 6 (Färg, Dubbelsidig) Azarian, DGDB, Fruit, Spacewar, Stone-age, Firestorm

SAK019-NYTTO Nr 3 (D-sidig) Fselect, Mousdoub, QStauto, Disco, IBM-form, Maxidisk 4mb, Picsw7, Sagrotan, Serial, STwriter, Tempus dem, VDU, Bit33, Tinytool, XUTI

SAK020-GRAFIK Nr 4 (Färg, Dubbelsidig) Palette Master, diverse bilder

SAK021-GRAFIK Nr 5 (Svartvit, Enkelsidig) Picworks, Diverse bilder

SAK022-GRAFIK Nr 6 (Färg, Dubbelsidig) The Junk Demo, Rob Hubbard Demo, Little Sound Demo, Talking

SAK023-GRAFIK Nr 7 (Färg, Dubbelsidig) Amiga Emu, Boink, Fuji Boink, Marbels, Shiny Bubbles

SAK024-NYTTO Nr 4 (Dubbelsidig) STselect, Character Set, Change Font, CLI, Code Tab, Copy/Format, DirPrint, Drucker, Fast Mouse, HD Utilities, Int Ram, Lifegame, Mike5, New Word, Palette, Private Eye, Rat Trap, Shell, Snapshot, Termprot, Tiny Tool

SAK025-PROGRAMMERING Nr 2 (Dubbelsidig) GFAbasro, Linker Dumbbs, Fieldinp, Format, GDOSfont, GEM GFA, GFA-Tips, Joystick, Mini, Picshow, Quicksort, RezMaster, RSC-Conv, Screen-Dump, Xmodem, Xref, Texter

SAK026-GRAFIK Nr 8 (Dubbelsidig) Atari Image Manager, DegasAim

SAK027-KOMMUNIKATIONS Nr 2 (Dubbelsidig) Arc, Moterm, Starnet

SAK028-SPEL Nr 7 (Dubbelsidig, Färg) Fantasia, Monopol, Untouch

SAK029-SPEL Nr 8 (Dubbelsidig, Färg) Atarifrek, Dragon, Football, Hanoi, Haunted, Mouseme, Score42, Sensori, STagg, Warzone, Weelfort, Window

SAK030-MIDI Nr 2 (Dubbelsidig, Svartvit) Sam, Jinglebox

SAK031-MIDI Nr 3 (Enkelsidig, Svartvit) Freedrum

SAK032-GRAFIK Nr 8 (Dubbelsidig, Svartvit) Imagic, Digitaliserade bilder

SAK033-NYTTO Nr 5 (Dubbelsidig) Opus Spreadsheet, Diskmanager, Mouse-Ka-Mania

SAK034-NYTTO Nr 6 (Dubbelsidig) VDOS, Midinet, Eplan, Jekpack, Virus, KBSW7

SAK035-NYTTO Nr 7 (Dubbelsidig) Uni-liga+diverse sportstatistikprogram, Fselect, Diskaux, Sweet

SAK036-NYTTO Nr 8 (Dubbelsidig) Accent, Biclock, Degascon, Keyedit, Monoemulator, RSRCanal, Spool, Sticker (ny engelsk version), Coder, Fonttrix, Retrace, Speaktex

SAK037-SPEL Nr 9 (Dubbelsidig, Färg) Chessnut, Fuzzball, Hanoi, Larn2, Masken, Othello, STagg, Trifid, Twixt, Yatthzee

SAK038-SPEL Nr 10 (Dubbelsidig, Färg) Backgammon, Football, Pente, Sensori, Thinkwork Trippelyatzzy, Wheel Of Fortune, Gegen4

SAK039-NYTTO Nr 9 (Enkelsidig) Diverse printer-drivers

SAK040-NYTTO Nr 10 (Dubbelsidig, Svartvit) Astrolab

SAK041-NYTTO Nr 11 (Dubbelsidig) Cat, Convert, Density, Boottext, Disk-recover, formulär, Hacomini, Hyperformat, Idealist, Input, Kalender, Screendump, Superfilecopy, Spotmeny, Snapshot, Speedmus, Weller-HD-Tools

SAK042-NYTTO Nr 12 (Dubbelsidig, Imeg) Easytext

SAK043-SPEL Nr 11 (Dubbelsidig, Svartvit) Alca, Aktiebörse, Baller, El Bozo's Window Puzzle, Gemfrac, Kalah, Life, Nim, Sensori, Solitaire, Trihex, TicTacToe

SAK044-GRAFIK Nr 9 (Enkelsidig) Cnv2gif, Deg2colr, Dega2neo, Degadisp, Degasave, Fontconv, Iffspe, Koa2dega, Neo2dega, Picsw7, Pm2deg, Ps2pm, Showgif, Spc2spu, Speedeg, Specgif4

SAK045-PROGRAMMERING Nr 3 (Dubbelsidig) MJC, Diverse C-prg, Pro Edit

SAK046-NYTTO Nr 13 (Dubbelsidig) CWtrainer, Eisenbahn, Faktura, SMM804, Lautsprecher, Medat, Morse, Morsen, Probase, Stdplan, Toto, Widerst

SAK047-NYTTO Nr 14 (Dubbelsidig) Address, Context, Dtecopy, Dcopy, Diskscan, Lotto, Svenska, Writer, Canfield, Klondike, Kid Publisher, Set Time, Shett14, Virus

SAK048-GRAFIK Nr 10 (Dubbelsidig, Färg) Graphic Artist

SAK049-GRAFIK Nr 11 (Dubbelsidig, Färg) Neochrome sampler, Alite

SAK050-NYTTO Nr 15 (Dubbelsidig) Homeace, Turtle 3, Hdutil, Superboot 5.5

SAK051-NYTTO Nr 16 (Dubbelsidig, Imeg) Digitaliserad musik, "Foreign Affair" M. Oldfield

SAK052-NYTTO Nr 17 (Dubbelsidig, Imeg) Digitaliserad musik, "Oxygene" M. Jarre

SAK053-GRAFIK Nr 12 (Dubbelsidig, Imeg) California Beach Girls

SAK054-GRAFIK Nr 13 (Dubbelsidig, Färg) Cyber Family Demo

SAK055-SPEL Nr 12 (Enkelsidig, Svartvit) Cube World

SAK056-MIDI Nr 4 (Enkelsidig, Färg) Synth Samples

SAK057-NYTTO Nr 18 (Dubbelsidig) Your2man, Tempus, WP-conv, GLmaster

SAK058-GRAFIK Nr 14 (Dubbelsidig, Färg) The Big Demo "Grafik och musikdemo som bla har samplad musik"

SAK059-NYTTO Nr 19 (Dubbelsidig) C64emu, Protexdemo, Calc, C.A.L., ARC, ARCshell21, LHARC

SAK060-PROGRAMMERING Nr 4 (Dubbelsidig) Professional GEM

SAK061-GRAFIK Nr 15 (Enkelsidig, Färg) Digitaliserade bilder från STARWARS samt bilder med SPACESHUTTLE

SAK062-GRAFIK Nr 16 (Enkelsidig, Färg) Digitaliserade bilder från GHOSTBUSTERS och RAIDERS OF THE LOST ARK

SAK063-SPEL Nr 13 (Dubbelsidig, Färg) Decoder, Knicker, Nebu, Starwrek, ROCM, Traffic

SAK064-SPEL Nr 14 (Dubbelsidig, Färg) Babbel, Ormet, Tauris

SAK065-SPEL Nr 15 (Dubbelsidig, Svartvit) Puffy, Hotell, Roboter, Sbatle, Superbreakout

SAK066-SPEL Nr 16 (Enkelsidig) Speltips och fusk till: Diverse Arkadspel, Dungeons&Dragons, Final Frontier, Galactic Empire, Quest, Space Empire Elite Intergalactic, Space Trader Elite, Dejavu, Kings Quest IV, Leisure Suit Larry I, Leisure Suit Larry 2, Police Quest I, Space Quest I, Space Quest 2

SAK067-NYTTO Nr 20 (Dubbelsidig) Gemini, Autowiz2, AZT, PoolV2

SAK068-NYTTO Nr 21 (Dubbelsidig) Analysis, Code181, Er Chart, TCOS, Vault, ZX81

SAK069-SPEL Nr 17 (Dubbelsidig, Färg) Pipeline, Aquademo, Parkdemo

SAK070-SPEL Nr 18 (Dubbelsidig, Färg) Naval, Fastlane, Bridget

SAK071-NYTTO Nr 22 (Dubbelsidig, Svartvit) Calamus-demo

SAK072-MIDI Nr 5 (Dubbelsidig, Svartvit) Alchimie, KAWAI K1edit, YAMAHA DX7edit

SAK073-NYTTO Nr 23 (Dubbelsidig) IstSTEP, Minitext, REL2TREE, Snabbreg, Startkey, Typist

SAK074-NYTTO Nr 24 (Dubbelsidig) Acc, DC-Desktop demo, First Base, Menumake, Mirror

SAK075-GRAFIK Nr 17 (Dubbelsidig) Cartoon, Paintlux, Raytrace, Van Gogh

SAK076-FAMILJE Nr 1 (Dubbelsidig, Färg) STwriter, Typist, Neochrom, Ormet, Snabbregister

SAK077-FAMILJEDISK Nr 2 (Dubbelsidig, Färg) ISTWord, Biochart, Morsen, Hangman, NumberGoround, Sensori, Ramdisk

SAK078-FAMILJEDISK Nr 3 (Dubbelsidig, Färg) En samling program för barn. Colourbook, Kidpuzzel, Kidgrid, Kidgraph, Doodle, Aikens, Babyball, KIDS abc, Mousemes.

SAK079-NYTTO Nr 25 Assassin, STpuplis, Usi II, Smoothtalk, Sumclock

SAK080-SPEL Nr 19 4 st spelbara demoversioner

SAK081-GRAFIK Nr 18 Tinybilder

SAK082-GRAFIK Nr 19 Tinybilder

SAK083-Nr 20 Textfiler med speltips

SAK084-Nr 21 Textfiler med speltips

SAK085-NYTTO Nr 26 Printing Press

SAK086-NYTTO Nr 27 Div GFA Prg

SAK087-GRAFIK Nr 20

SAK088-SPEL Nr 22 Mitterbugg, Omega spelbar demo, Speedmaster, Startrach spelbar demo

SAK089-NYTTO Nr 28 Prg till olika skrivare

SAK090-NYTTO Nr 29 Signumfonter m m

SAK091-Kommunikation Nr 3 (Dubbelsidig) UNITERM (ver 2.0), TERMCAP, XMODEM klarar xmodem mode, HPTerm demo.

SAK092-Spel Nr 23 Nitro, Nova Demo,

SAK093-Grafik nr 21 (Svartvit Dubbelsidig) FACE-ANI Bygg upp ett ansikte, MOVIE Gör dina egna film, SUPERCAD, MEGABIT PD.

SAK094-Nytto Nr 30 (Dubbelsidig) EXPANDER, GODIES, HNDYWIPE, BIGSCRN, NEODESK Demo, XFORMER 8-bits emulator.

SAK095-Programmering Nr 5 (Dubbelsidig) FREERAM.ACC, MAUSTRELACC, MOUSEPOS, DEVPAC, GETTOSVS, GFA-EDIT.KHW, PRO-EDIT.

SAK096-Grafik Nr 22 (Svartvit Dubbelsidig) RCS-ICN, DEGASFONT en massa fonter till Degas.FONTS systemfonter, FNTLOAD.ACC, LABEL EXP 3.5, 5.5, videoband, kassetter. SPOOLER, TRANSISTOR

SAK097-Spel Nr 24 (Färg Dubbelsidig) ASALUFF, BLACK JACK, BNOD, CHECKERS, FIRESTORM, JACK POT, LIFE, MISSILE, OTHELLO, PACKMAN, RIPCORN, YATZY, GAMMON

SAK098-Nytto Nr 31 (Dubbelsidig) DDCHRGEN Skapar personligheter till rollspel. Mycket bra. SMOOTH Demo med syntes tal, DIARY 2.

SAK099-*****

SAK100-Grafik Nr 23 (Färg Dubbelsidig) NEOCROME 2, SCROLLER, TEXT NEO, DEMOS !

SAK101-Nytto Nr 32 (Dubbelsidig) LABELS, ADDRESS, DISKO Ett av de bästa diskettregister på PD, DISKMAN.ACC rutiner för filhantering. P G sparar bilder på disk MYCKET BRA ! FONTEDE, ALKOTEST, SPLIT, LIBRARY, RMDISK ännu en Ramdisk, SECEDIT.

SAK102-Nytto Nr 33 (Enkelsidig) En himla många rutiner för hårddiskar

SAK103-Nytto Nr 34 (Svartvit Dubbelsidig) IDEALIST svensk, DRUCK 32, EPSON NL, NOVEM, DRUCK Många bra program för att få snygga utskriftar på din skrivare. Drivrutiner för skrivare till IST WORD +

SAK104-Nytto Nr 35 (Dubbelsidig) SSW SWE Ett STORT program för dej som jobbar med att skriva noter.

SAK105-Tidning Nr 1 (Dubbelsidig) Atari ST User. December 1990.

SAK106-Tidning Nr 2. (Dubbelsidig) Atari ST User. Januari 1991.

SAK107-Tidning Nr 3. (Dubbelsidig) Atari ST User. Februari 1991.

SAK108-Tidning Nr 4. (Dubbelsidig) Atari ST User. Mars 1991.

SAK109-Tidning Nr 5. (Dubbelsidig) Atari ST User. April 1991.

SAK110-Tidning Nr 6. (Dubbelsidig) Atari ST User. Maj 1991.

SAK111-Tidning Nr 7. (Dubbelsidig) Atari ST User. Juni 1991.

SAK112-Tidning Nr 8. (Dubbelsidig) Atari ST User. Juli 1991.

SAK113-Midi Nr 6. (Dubbelsidig) 1 ST NOTE, ACCOMPANIST v 2.0, DrT SysEx, MIDI Cont finns som PRG och acc. SCOPE 1.0, ST Thru.

SAK114-Midi Nr 7. (Dubbelsidig) H T T ett talsyntesprogram som talar om vilken funktion som är vald, IROS, TCB Tracker Ett sequenserprogram från svenska takecarebars.

SAK115-Spel Nr 25. (Färg Dubbelsidig) AIRWARRIORS, Monkeys & Balloons, SLOT en enarmad bandit. ROBOTZ.

SAK116-Midi Nr 9. (Dubbelsidig) Innehåller några biblioteks/ editeringsprogram för syntar av Rolands fabrikat.

SAK117-Midi Nr 10. (Dubbelsidig) Innehåller editeringar för syntar från Yamaha.

SAK118-Spel Nr 26. (Dubbelsidig) På denna diskett finns inte mindre än 13 små trevliga spel. Blackjack, Celeste, Hanoi, Hextris, Robots, STBattle, Twogames, Yatzy, Brainbox mastermind, Dozer, Lucky, Kvarn. Mycket nöje !

SAK119-Programmering Nr 6. (Dubbelsidig) Denna diskett innehåller program skrivna i GFA v 2.0

SAK120-Spel Nr 27. (Dubbelsidig) På speldisken finns trevliga spel som Crisslefridge, Breakout, Poker och Worm. En ZX-81 emulator ligger också på disken.

SAK121-Midi Nr 11. (Dubbelsidig) Chanscope, Chord, KMP, Score en användbar demo.

SAK122-Nytto Nr 28. (Dubbelsidig) Denna diskett innehåller program för att upptäcka virus. - AVK- nu som PD (kräver en 1040). SAGROTAN, PVK demoversion upptäcker virus men dödar inte, GOBLIN, FLU, DCMAXTRAX och STTYPE.

SAK123-Spel Nr 28. (Dubbelsidig) Du hittar Jeff Minter's "Llamatron", Backgammon, Skuldiggery.

SAK124-Nytto Nr 37. (Dubbelsidig) Adresswriter, Nomenet och Personal Finance Manager. Plus mågra .ACCar.

SAK125-Grafik Nr 38. (Färg Dubbelsidig) NeoChrome V2, Archivarius, Palette, Snap, Spriteklau, Dessutom följer några .acc filer med.

SAK126-Nytto Nr 38. (Dubbelsidig) 1 hjälp, Autosort, Datadisk, DCDSKinfo, DirList, Diskedit, Er Chart, Recover, Reorg, Revenge och VKT 2.1 ett glosprogram.

SAK127-Nytto Nr 39. (Svartvit Dubbelsidig) Innehåller fonter till Calamus. Vissa saknar å, ä och ö. Bullets, Cameloty, Data, Gaudi, Gillia, Gilly, Greeny och många fler...

SAK128-Nytto Nr 41. (Svartvit Dubbelsidig) Innehåller fonter till Calamus. Vissa saknar å, ä och ö. A logo, Bankcard, Carolina, Chancery, Dandy, Denver mm.

SAK129-Nytto Nr 42. (Svartvit Dubbelsidig) Mera fonter till Calamus : Advert, Babyteth, Barnum, Bison, Bookman, Caligraphy, Chicago mm. Dessutom medföljer standard logotyper till bilar som Alfa Romeo, Audi, BMW, Citroen, Ford, Mercedes Benz och många fler...

SAK130-Nytto Nr 43. (Svartvit Dubbelsidig) Ännu fler Calamusfonter... Apple, Arc (totalt 13 olika stilar), Burlington, Dingbats mm.

OBS! NYA PD-DISKETTER 92 12 01

SAK131-PROGRAMMERING Nr 44

(Enkelsidig, Svartvit). MC68000 KURS, 10" Hur man gör det" Dokument filer inför programmering.

SAK132-GRAFIK Nr 39.

(Enkelsidig, Färg) PICTURE HUNTER, Tar bilder från andra program, PICSWITCH 7, Konverterar olika bildformat.

SAK133-UTBILDNING Nr 1.

(Dubbelsidig, Färg) MAGICSPELLER, Datorn talar orden och utmanar barnen till att stava dom.

SAK134-UTBILDNING Nr 2.

(Dubbelsidig, Färg) KIDGRAPH, KIDGRID2, KIDMUSIC, KIDNOTES, KIDPIANO, KIDPUBLISHER V. 2.1, KIDSKETCH, KIDPUBLISHER V.2.7, STORY14. Barnprogram på Engelska.

SAK135-NYTTO Nr 45.

(Dubbelsidig, Färg, Franskt) MAKE INTRO, Ett Franskt program som tillåter dej att göra egna menyer med musik, sprite och scrollande meddelanden.

SAK136-UTBILDNING Nr 3.

(Enkelsidig, Färg/Svartvit) ALPHABET, MATHTEST, NUMBERGO, NUMBERZ (Höguppl./medium) Barnprogram på Engelska.

SAK137-UTBILDNING Nr 4.

(Dubbelsidig, Färg, STOS) PROFESSOR CLEVER, Matematik program för barn 5 till 11 år.

SAK138-GRAFIK Nr 40.

(Enkelsidig, Färg) PICTURE CONCEPT V.1.0, Producera konstiga och fantastiska effekter på dina egna bilder.

SAK139-UTBILDNING Nr 5.

(Dubbelsidig, Färg) ABOUT THE HOUSE, Animal match demo, me first. Utmärkta program för barn.

SAK140-SPEL Nr 29.

(Enkelsidig, Färg) PENGUINS. Flytta runt dina pingviner på skärmen, typ Lemmings spel.

SAK141-SPEL Nr 30.

(Enkelsidig, Färg) STAR MAZE, Sök i labyrinten efter fiendens flygfördon... Skjut ned dem.

SAK142-PROGRAMMERING Nr 7.

(Dubbelsidig, Färg/Svartvit) GFA EXPERT + FILER. Massor med textfiler och hjälpfiler till GFA 3.0

SAK143-UTBILDNING Nr 6.

(Enkelsidig, Färg) BODY SHOP. Frågeprogramtyp med människokroppen, ex knä kopplat till...

SAK144-UTBILDNING Nr 7.

(Dubbelsidig, Färg, STOS) STOS ? En massa program för barn över 10 år.

SAK145-UTBILDNING Nr 8.

(Dubbelsidig, Färg/Svartvit) ALFABET, CHEMICAL, ELEMENTS, NUMBERGO, NUMBERMAZE, QUIZZ, Studiehjälp

SAK146-UTBILDNING Nr 9.

(Dubbelsidig, Färg) AUTOSHOP, KIDCOLOR, KIDPUZZEL, KIDSKETCH, KIDSONG1, KIDS ABC, KIDSHAPES + POTATO, STORY 13. Samma som ovan men under 10 år.

SAK147-UTBILDNING Nr 10.

(Dubbelsidig, Färg) KIDPUBLISHER V.2.7, KIDGRAPH, KIDGRID 2, KIDMUSIC, KIDNOTES, KIDPIANO. Barnprogram på Engelska

SAK148-UTBILDNING Nr 11

(Dubbelsidig, Färg) COMPUTER SCHOOL ONE, COMPUTER SCHOOL TWO, COMPUTER SCHOOL THREE. Barnprogram på Engelska

SAK149-UTBILDNING Nr 12.

(Enkelsidig, Färg) ALFABET 1.

SAK150-GRAFIK Nr 41.

(Enkelsidig, Färg) ALL BLOCKED UP. Grafik

SAK151-UTBILDNING Nr 13.

(Enkelsidig, Färg) ROBOT ATTACK. Matematik för barn i spelform.

SAK152-UTBILDNING Nr 14. (Enkelsidig, Färg) MOONLETTER, Editor. Stavning

SAK153-UTBILDNING Nr 15.

(Dubbelsidig, Färg) ALGEBRA, GEOMETRY, PROPORTN, TRIGONOM.

SAK154-UTBILDNING Nr 16.

(Dubbelsidig, Färg) ROBOTWORDS. Stavning

SAK155-GRAFIK Nr 42.

(Enkelsidig, Färg) BILDER MIX. Grafik

SAK156-NYTTO Nr 46.

(Dubbelsidig, Svartvit) AURORA, CHIRP, INTERCOM, MORSE-ST, MYTERM, ORBIT, XMENU, DISTCALC. Amatörradio program.

SAK157-NYTTO Nr 47.

(Enkelsidig, Färg) FLOWCHART, GHOST, KWIK, disk configuration editor, THE LITTLE GREEN SELECTOR.

SAK158-NYTTO Nr 48.

(Enkelsidig, Färg) PUNCHER V.2. (Hålkortsprogram till stickmaskiner)

SAK159-NYTTO Nr 49.

(Dubbelsidig, Svartvit) PACKET 3.3, PACKET 4.5, WORLI BBS, RTTY (Yarp).

SAK160-NYTTO Nr 50.

(Enkelsidig, Svartvit) SALES (Högupplösning)

SAK161-NYTTO Nr 51.

(Enkelsidig, Färg/Svartvit) DRIVROUTINER 1st Word, Calamus, m.fl.

SAK162-NYTTO Nr 52.

(Enkelsidig, Färg/Svartvit) UTILITIES HP DESKJET printer configurationer

SAK163-NYTTO Nr 53.

(Enkelsidig, Färg/Svartvit) PERSONAL DATABASE, REL-TREE (Släktforskning), VANTERM (Kommunikation)

SAK164-PROGRAMMERING Nr 8.

(Dubbelsidig, Färg) STOS, PAINTBOOK

SAK165-NYTTO Nr 54.

(Enkelsidig, Färg/Svartvit) UTILITIES, N-DESKTOP, Ändrar bakgrund på desktop, PATHMAP, Installerar program som application och inkluderar sökvägen för att hitta det snabbare, RSC-CONVERT, Konverterar Intel 8086 till Motorola 68000 processor och tvärtom, STKERMIT, Kommunikation, VIRUSTOOL, Enkelt virusverktögsprogram med en del bra funktioner, TURBOFAC, Gör vissa kalkylationer.

SAK166-UTBILDNING Nr 17.

(Enkelsidig, Färg) SLÄPP NED ORD, Barnprogram, Engelsk, Gillar ej Mega STE.

SAK167-SPEL Nr 29

(Dubbelsidig, Svartvit) GO UP, Ett roligt labyrintspel med möjlighet att göra egna banor, MACPAN, Pacmanspel, TETRIS, Tetris i mono.

SAK168-SPEL Nr 30

(Dubbelsidig, Svartvit) FIGHTER2, Skjut ned varelsen innan han når marken, FIRESET, Önskar du bli brandsoldat, då har du chansen nu, MIRROR, Spel för 2, använd speglarna för att samla poäng och döda motståndaren, MONKEY, Rädda prinsessan från apan, MOTODROM, Bilspele, ROCKET, Skydda städerna från rymdanfall, SBFS, Flygsimulator, STETRIS, Tetris igen.

SAK169-NYTTO Nr 55

(Dubbelsidig, Svartvit) ISTFILE, DIRECTOR, DISKFIX, DISKLAB2, DISKUTIL, DISKY-V1-43, DI-UTILA.BSP, DISKLABEL, LABELMKR, LABELV2, UNCLE1, DISKUTILACC.

SAK170-NYTTO Nr 56

(Dubbelsidig, Svartvit/Färg) DLIB-ST, Databas/Register program, ETIKETT, Gör egna diskettetiketter.

SAK171-NYTTO Nr 57

(Dubbelsidig, Svartvit) ALIBI-1-3, CACHE, HD-FILE, HD-WAIT, OPTIMAL, RESTORE, RETTER, SHIP, STARTUP, TREESHELL.102, TURTLE, Hårdisk backupp program, VAULT, Hårdisk backupp program.

SAK172-UTBILDNING Nr 18

(Dubbelsidig, Svartvit) ADR-TXT, Databas/Register program, ANWESEND, Vet ej, AORIST, Någon typ av vokal översättning Grekisk/Tysk, CITYQUIZZ, Frågesport om världens huvudstäder, FKTPLLOT, Funktionsplot inget för mej säkert bra.

SAK173-UTBILDNING Nr 19

(Dubbelsidig, Svartvit) ASK-ME2-4, Frågeprogram, GIFT, Förklarar kemiska sammansättningar på Tyska, IMX-WORD, Översätter olika ords betydelse Tyska/Engelska även som frågesport, LÜKENTX.dem, Bra för den som läser tyska i skolan, demo, tysk.

SAK174-UTBILDNING Nr 20

(Dubbelsidig, Svartvit) CYCLUS.V01, MEIOSE, Förklarar kromosomer på Tyska, MENDEL, Biologi på Tyska, ST-PLAN, Skolschema på Tyska, ser trevligt ut.

SAK175-UTBILDNING Nr 21

(Dubbelsidig, Svartvit) NVW-1.64, Ger medelvärde på betygen, REGISTER.AS, Något slags registerprogram, STATISTIK, Visar diagram.

SAK176-UTBILDNING Nr 22

(Dubbelsidig, Svartvit) ANOTHER.PLT, Matematiska formler visas i fractal form, BPYYSIK, Ingen aning om vad detta är, HYPERKUB, Visar tydligt i 3D eller 4D, MASCHBAU, Massa uträkningsprogram, RUSHES, Ingen aning, ST-PLAN, Studentschema, TEXTSORT, Sorterar text.

SAK177-NYTTO Nr 58

(Dubbelsidig, Svartvit) IST-CARD, Registerprogram.

SAK178-NYTTO Nr 59

(Dubbelsidig, Svartvit) ARCSHELL, Packningsprogram, ARCLIST, Listar filerna i packade filer typ ARC eller LZH, AUTOARC, FLMT3-5, Ett formateringsprogram plus en massa annat, GLEE130, Ändrar bild biblioteken exakt vad får ni lista ut själva, RFTTOWW, Standard ordbehandlare som kan läsas och skrivas av IBM kompatibla datorer, konverterar dom flesta dokumentfiler.

SAK179-NYTTO Nr 60

(Dubbelsidig, Svartvit) IDEALIST3-0, Skriver ut dokumentfiler i spaltform, sparar en massa papper, LASSO, Plockar ut delar från dina bilder, STWHIZ2, En annan typ av desktop, slippa leta i foldrar efter program, IMG-COPY, Kopierar till och från olika destinationer, IMG-EDTR, Text editor.

SAK180-NYTTO Nr 61

(Dubbelsidig, Svartvit) AUTOSORT, CHICFONT, DESKSTYL, DIE-MINIS, DISKMON, DRV-MEM, GFA-TONI-0, HELPER, HYPERFORMAT, ICONEDITOR, LOADER, MAGIC-Q, MAXIDISK.4MB, M-COPY, RB-INF, Kolla själva en massa bra att ha program.

SAK181-NYTTO Nr 62

(Dubbelsidig, Svartvit) DC-TOOLS, EDIMAX.55, FED, FONTCONV, FSELECT, GDOS, GEMFED, MOUSE, M-DISK.5-0, NEWBELL, SUPERSHELL, WIEW, CONTROL.PRQ, MSPEEDER, En massa bra att ha program.

SAK182-NYTTO Nr 63

(Dubbelsidig, Svartvit) CLI, Commando Interpreter fungerar som desktops funktioner, DESKMG2.2, Deskmanager 2.1, ett start upp program som super boot, DESKSONG, Spelar sånger i desktopen, DHANDLER, Databas/Register, FDI, Håller reda på vad du har på disketterna, TEMPLMON, Maskinspråksmonitor och debugger, WT-HD, Hårdisk hjälpmedel.

SAK183-PROGRAMMERING Nr 9

(Dubbelsidig, Svartvit) WT-GFA, Hjälp/Utbildning för GFA användare tyvärr på Tyska, någon kanske vill översätta.

SAK184-NYTTO Nr 64

(Dubbelsidig, Svartvit) 4PAK, CHEETAH, CRUNCHER, DCSQUISH, FCOPY-3, FORMATX2, HERO, MEGAMIN, MONO1224, M-SHADOW, PACKSH20, RAMSAVER, TPACKER, TURTLE-3, ICE-2-2.PRQ, PAC2-51.PRQ.

Massbrev:

Returadress:

Svenska Atari Klubben
Box 47061
402 58 GÖTEBORG

CopyService

Klubben erbjuder snygga utskrifter på laser för endast 1:- st.

Kontakta klubben på telefon.

Vi kan även erbjuda kopieringsservice där kostnaden per kopia är A4 1:-, A3 2:-.

Vid stora beställningar gäller ett lägre pris.

Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen med nya adressen angiven.

Tack!

OBS! NYA PD-DISKETTER

SAK185-NYTTO Nr 65 (Dubbelsidig, Svartvit) COMPAC-DIR, Skriver ut biblioteket från hårddisken till HPDeskjet, DESKJET, DJ500, DIHC18X, JANINE, MABOOG, Q-UTILS, CLICHER.ACC, HPDJDUMPACC, HP-DRIVR.ACC. En massa drivrutiner till HP kompatibla skrivare.

SAK186-NYTTO Nr 66 (DubDubbelsidig, Svartvit/Färg) GEMINI, Ett desktop program i annan form, ganska bra med många Engelska dokumentfiler.

SAK187-NYTTO Nr 67 (Dubbelsidig, Svartvit/Färg?) BACKEX, Back upp program för hårddiskar, DATUM, Datumprogram håller reda på tiden, DRUCKER, Utskriftsprogram, FLOPY, Diskregister, stoppa in dina disketter och skapa ett eget register över alla dina filer, MODVERS.140, Versionsmanager för Modula 2, P-HARDCP, Ett bildbearbetningsprogram, SEEK, Tydligt ett sökprogram, SHOWHEX.1-0, Visa hexadecimala tal och ascii koder, STRESOR-PD, Lägg lösenord på dina privata disketter.

SAK188-NYTTO Nr 68 (Dubbelsidig, Svartvit) BBS2908, Mini BBS program, MMST125, Maximiser läser off line brev för BBS stationer, ST-KEEP, BBS program.

SAK189-MIDI Nr 12 (Dubbelsidig, Färg) JUKEBOX, Spelar upp tracker moduler, NOISE20, Tracker program.

OBS!

Säljes endast till personer som fyllt 18 år, var vänlig uppge personnummer vid beställning. (Gäller erotikdiskar)

SAK190-EROTIK Nr 1 (Dubbelsidig, Sv) PRIVAT Erotiska bilder med bildvisningsprogram.

SAK191-EROTIK Nr 2 (Dubbelsidig, Sv) Erotiska bilder i PAC format med bildvisningsprogram.

SAK192-EROTIK Nr 3 (Dubbelsidig, Sv) Erotiska bilder i PAC format med bildvisningsprogram.

SAK193-EROTIK Nr 4 (Dubbelsidig, Sv) Erotiska bilder i PAC format med bildvisningsprogram.

SAK194-EROTIK Nr 5 (Dubbelsidig, Färg) Erotiska bilder i NEO format med bildvisningsformat.

SAK195-EROTIK Nr 6 (Dubbelsidig, Färg/Svartvit) Erotiska bilder i PC2 format

SAK196-EROTIK Nr 7 (Dubbelsidig, Färg) Erotiska bilder i TNY format med bildvisningsprogram.

SAK197-EROTIK Nr 8 (Dubbelsidig, Färg) Erotiska bilder i TNY format med bildvisningsprogram.

SAK198-EROTIK NR 9 (Dubbelsidig, Färg) Erotisk bild och musik, ej Mega STE.

SAK199-NYTTO Nr 69 (Dubbelsidig, Svartvit) CPX-MOD, Massa CPX filer till STE, DEKL-92B, Svenskt deklaraionsprogram, DESKMG33, Ungefär som superboot, LANUTRA4, Räkna ut dina lånekostnader, svenskt program, MAXID-20, Ramdisk program troligtvis, MIKENET, Tydligt något nätverk för att tex, dela på 2 diskdrivr, POOLFX92, Säkert bra att ha, skriv gärna och tala om hur det fungerar, SKARMVAL, Beskrivande textfil som förklarar hur man kopplar in andra skärmar, SKIVREG, Gör ditt eget register över skivor, kassetband och CD skivor, Z-ICONS1, Iconer till er som använder Neodesk, BIGCOLR2.PRG, RUBRIKACC.

SAK200-NYTTO Nr 70 (Dubbelsidig, Svartvit) CASUAL, CSTRIPED, DENVER, DUNDEE, EXELSIA, FERRIS, FRANCIS, MARS, RONDA, ROYAL, SATURN, SWINGART, TAMPA, TYPE, Fonter till Calamus en del har Å Ä Ö.

SAK201-NYTTO Nr 71 (Dubbelsidig, Svartvit) 68040, Textfil över motorolas 68040 processorn, BIGMUS, FLAGGA, Ritar upp den svenska flaggan, KING, Textäventyr, MIDIFILE, Textfil över midistandard, NOBORD2, Tar bort ramarna runt skärmen förutom den övre, OHCRKEY, ingen aning, R-ENVIRO, SEEKRATE, SYSMON16, Systemmonitor UNPROT, WTPANTIV, Textfil med köstningar BOOTSCRLTOS.

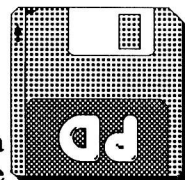
SAK202-MIDI Nr 13 (Dubbelsidig, Färg) AFRICA.MOD, BASEBEATMOD, PIAMOD, PUMPUERMOD, ROXETTELMOD, SABRINA.MOD.

SAK203-MIDI Nr 14 (Dubbelsidig, Färg) GALMOD, GHOSTBUS.MOD, HIPMIX.MOD, HITSQUADMOD, MAGICWANMOD, OVERLOADMOD.

SAK204-GRAFIK Nr 43 (Dubbelsidig, Färg) DEN LILLA SJÖFUNGFRUN DEMO.

SAK205-GRAFIK Nr 44 (Dubbelsidig, Färg) ELECTRA DEMO

Nu lönar det sig att köpa flera PD disketter.

Vi har ändrat prissättningen på våra disketter. De första tre disketterna har samma pris som förut, alltså 40:- st.

Därefter faller priset lugnt och stila; priset för fyra till sex är 35:-. Från sju till tio disketter är priset 30:-, och om någon köper mer än tio disketter är priset 25:-.

Du värvar väl medlemmar?

Inte det. Kanske följande förslag kan ge dig en kick att ta med din kompis i klubben.

Vi erbjuder den som värvar någon en **TRISS-LOTT** per värvad medlem. Så det är bara att sätta igång. Oh du! Glöm inte att skriva vem du är som värvar, använd ditt medlemsnummer och namn. Stämmer inte din adress så skriv den med. Lotten kommer på posten inom några dagar.

Blir man medlem får man också SAK-magasinet fyra ggr/år + en gratis PD-diskett från vårt bibliotek, som för närvarande har ett värde av 40 kronor.

Klubbadresser:

Svenska Atari Klubben
Box 47061

402 58 Göteborg

Det går också bra att skriva till:

S A K Stockholmsavd.

c/o Ulf Larsson

Erikshällsgatan 51

151 46 Södertälje